

KURIER WILEŃSKI

ŚRODA
10
MARCA
2004 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 48 (14846)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Rekonstrukcja targowiska Kalwaryjskiego: obawy handlarzy i plany samorządu

Wizja przyszłościowa, problem — stary

Na jesień roku bieżącego jest planowana generalna przebudowa targowiska przy ulicy Kalwaryjskiej w Wilnie. Według wstępnych szacowań rekonstrukcja ma opiewać na ok. 20 mln litów. Handlarzy mających stoiska na rynku Kalwaryjskim w Wilnie, licznie zebranych w sali nowego samorządu miasta, interesowało przede wszystkim jedno, ich zdaniem, zasadnicze pytanie: co z nimi będzie po zrealizowaniu planów rekonstrukcji tego jednego z najstarszych stołecznych targowisk?

Mimo że mer Wilna Artūras Zuokas przybył na spotkanie handlarzom obiecał, że zaniedbane obecnie targowisko stanie się nie tylko bardziej atrakcyjne, wygodne i dla sprzedających, i dla kupujących, ale też przyciągnie inwestycje, handlujący dosyć wyraźnie wyrażali zaniepokojenie swoją przyszłością.

— Nowe plany samorządu bardzo nas niepokoją. Kto nam odpowie, czy dostaniemy miejsca handlowe i ile to będzie kosztowało? I oczywiście, czy będziemy w stanie zapłacić za nie? Obecnie zarabiamy mało. Nie jesteśmy hurtownikami, toteż nasze zarobki — to kwoty minimalne. Jeżeli miejsca będą kosztowały bardzo drogo, po prostu będziemy zmuszeni zrezygnować z handlowania, a nasze rodziny pozostaną bez chleba. Wiemy, że są ludzie zainteresowani tym, by wziąć to targowisko w swoje ręce, aby zamieniło się

Obecnie na targowisku przy ulicy Kalwaryjskiej trudni się ponad półtora tysiąca handlowców Fot. Marian Paluszkiwicz

ono w coś w rodzaju „Akropolis” — wielkie szklane pawilony, drogie towary... Dla nas to jest nie do przyjęcia — w rozmowie z „KW” powiedziała Anżelika Małachowa, która od lat na targowisku Kalwaryjskim handluje odzieżą damską i dziecięcą.

— Chodzą słuchy, że znowu obiekt wykupią nowobogacy, zatrudnią swoich sprzedawców i będą zarabiali naszym kosztem — szeptano tuż przed spotkaniem z merem.

Swoją drogą Artūras Zuokas zebrany wyjaśniał, że celem planowanej na jesień br. rekonstrukcji targowiska jest przede wszystkim jego unowocześnienie.

— Naszym podstawowym zadaniem jest uczynienie z tego miejsca targowiska na miarę poziomu europejskiego, z ładnymi stoiskami, wygodnym parkingiem. Nie chcemy niczego burzyć, miejsca pracy zostaną zachowane, a z handlującymi jeszcze przed rozpoczęciem jakichkolwiek prac zostaną zawarte

umowy — przemawiał gospodarz stolicy.

Właśnie zawieranie umów na długo przed zrealizowaniem jakichkolwiek planów handlowcy, zorganizowani w kilku zrzeszeniach reprezentujących ich interesy, uważają za pewną pułapkę, z której, jak mówili, nie można będzie się wydostać. „Zawrzemy umowy, a jeśli każą nam płacić bająnskie sumy za miejsca handlowe?” — zastanawiali się.

(Dokończenie na str. 3)

Niektórzy politycy otrzymali parcele wbrew ustawom —

Nazwisk nie ujawniono

Służba Badań Specjalnych (SBS) ustaliła, że niektórym politykom parcele zostały przyznane niezgodnie z prawem, ale żaden z polityków sam nie naruszył ustaw reglamentujących reformę rolną. Wczoraj poinformował o tym dziennikarzy szef SBS Valentinas Junokas, pozostawiając w sekretariacie przewodniczącego Sejmu nazwiska polityków, którym działki przyznano nielegalnie.

„Nie stwierdzono, aby politycy — członkowie rządu bądź posłowie — osobiście naruszyli ustawy reglamentujące reformę rolną. Stwierdzono przypadki naruszenia tych ustaw przez specjalistów, odpowiedzialnych za ich wykonanie” — powiedział dziennikarzom Junokas.

Na liście osób, którym działki

przyznane zostały niezgodnie z prawem, jest też kilka nazwisk posłów obecnej kadencji Sejmu, których szef SBS nie ujawnił dziennikarzom.

„Informacja o naruszeniach została przekazana naczelnikom powiatów. Jeszcze dziś informacja będzie wręczona Prokuraturze Generalnej w związku z prawdopodobnymi poszczególnymi przypadkami odwołania się do sądu w trybie cywilnym, aby naczelnicy powiatów lub sądy anulowali poszczególne decyzje naczelników powiatów w sprawie przydziału ziemi” — powiedział Junokas. Sama Służba Badań Specjalnych, jak poinformował Junokas, rozpoczęła trzy postępowania przygotowawcze w związku z naruszeniami ustaw o reformie rolnej.

(Dokończenie na str. 2)

Sejm ratyfikował umowę między Litwą a Sojuszem —

NATO z impeachmentem w tle

Mimo ostrego napięcia w politycznym życiu Litwy wywołanym skandalem wokół oskarżanego o naruszenie Konstytucji prezydenta Rolandas Paksasa, Sejm wczoraj zdecydowaną większością głosów ratyfikował umowę między Litwą a NATO. Za przystąpieniem naszego kraju do Sojuszu Północnoatlantyckiego wypowiedzieli się zarówno prezydent Rolandas Paksas, jak i nawołujący go do dymisji szef rządu Algirdas Brazauskas.

93 parlamentarzystów było za ratyfikacją umowy Litwy z NATO, 3 posłów głosowało przeciwko, 1 wstrzymał się od głosowania. Nieoczekiwanie przybyły do parlamentu prezydent Rolandas Paksas powiedział, iż rozszerzenie Sojuszu Północnoatlantyckiego wzmocni bezpieczeństwo nasze-

go kraju, przyczyni się do polepszenia stosunków z sąsiadami. Prezydent zwrócił się do partii politycznych o kontynuowanie przekazywania co roku 2 proc. produktu krajowego na cele ochrony kraju.

O historycznym znaczeniu decyzji Sejmu o ratyfikacji umowy Litwa-NATO mówił wczoraj również premier rządu Algirdas Brazauskas. Zdaniem szefa rządu, nasze członkostwo w tej wojskopolitycznej organizacji otwiera jakościowo nowy etap w historii rozwoju niepodległości Litwy. Algirdas Brazauskas uważa, iż okres niestabilności i braku bezpieczeństwa mijają.

Ostateczne głosowanie w Sejmie nad ratyfikacją umowy między Litwą a NATO odbędzie się dzisiaj.

(Dokończenie na str. 2)

W NUMERZE

Świat — 4

Mniejszy prawie o połowę

Rosyjski prezydent Władimir Putin wydał wczoraj dekret powołujący na wniosek premiera Michaiła Fradkowa nowy skład rządu. Większość kluczowych ministrów z ekipy odwołanego w lutym Michaiła Kasjanowa zachowała swoje teki.

Praworzędność — 5

Harpun z wolności

Do aresztu śledczego w Szawlach, telefon komórkowy oraz nóż kuchenny próbowano przemycić za pomocą specjalnie skonstruowanego w tym celu „harpuna”.

Zdrowie — 6

Człowiek tyje od głowy

Otyłość nie jest wynikiem słabej woli za stołem, ale instynktownego działania mózgu, który nie pozwala organizmowi schudnąć. Efekt? Ponad miliard mieszkańców ziemi ma nadwagę, a 300 mln osób — wśród nich kilkuletnie dzieci — cierpi na otyłość grożącą poważnymi schorzeniami.

Wywiad — 8

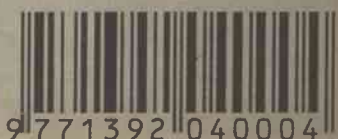
Romuald Naruniec o polonistyce, kobietach i priorytetach

„Mężczyźni pracujący w szkole też bardzo często upodabniają się do kobiet, niewieścieją. Nie jest to sytuacja dobra.”

Sentencja

Wszystko dąży do monopolu. I dobro, i zło.

LECH NAWROCKI

Kalejdoskop aktualności

Żydzi są zawiedzeni

Wspólnota litewskich Żydów, rozczarowana opieszałością stróży etyki miejscowych dziennikarzy, zwróciła się do Międzynarodowego Związku Dziennikarzy z prośbą o pomoc w poskromieniu przejawów antysemityzmu w dzienniku litewskim.

Wspólnota litewskich Żydów zaapelowała do Międzynarodowego Związku Dziennikarzy z powodu antysemickiej kampanii na Litwie, zainicjowanej i dobrze koordynowanej już od kilku tygodni przez duże dzienniki krajowe „Respublika” i „Vakaro žinios”. Autorzy krytykują opieszłą reakcję Litewskiej Komisji Etyki Dziennikarzy i Wydawców na publikacje antysemickie.

Pożyczka na rozwój drobnego biznesu

Niemiecki bank rozwoju „Kreditanstalt fuer Wiederaufbau” (KfW) udzieli 15 mln euro (51, 8 mln Lt) pożyczki litewskiemu bankowi komercyjnemu „Sampo”, zarządzanemu przez fińską grupę finansową „Sampo”. Umowę o pożyczce banki podpiszą dzisiaj w Wilnie.

Pożyczka będzie przeznaczona na sfinansowanie przedsiębiorstw drobnych i średnich z przyznaniem pierwszeństwa spółkom prowincjonalnym. Banki zachęca do finansowania drobnych przedsiębiorstw, długofalowych inwestycji oraz tworzenia nowych miejsc pracy.

Mickiewiczowska „Grażyna” i NATO

Z myślą o uroczystościach z okazji przyjęcia Litwy do NATO Sejm postanowił przygotować specjalny upominek — kopię stojącej obok gmachu Sejmu rzeźby „Grażyna”, pisze dziennik „Respublika”.

„Legenda bohaterki Adama Mickiewicza kojarzy się z wolnością, bezpieczeństwem i obroną kraju” — powiedziane jest w liście objaśniającym, wręczonym Zarządowi Sejmu. Zarząd zaaprobował ideę stworzenia 10-18-centymetrowych kopii rzeźby i zlecił kancelarii sejmowej dokonanie dokładniejszych obliczeń, ile to będzie kosztować.

Prognozy ministra zdrowia

Do roku 2005 na Litwie o ponad półtora tysiąca powinna się zwiększyć ilość miejsc pracy dla pielęgniarzek, natomiast ubędzie 100 miejsc pracy dla lekarzy. Minister zdrowia Juozas Olekas poinformował o tym na trzecim forum opieki medycznej.

Jak powiedział Olekas, takie zmiany ilości miejsc pracy medyków przewidziane są w planie restrukturyzacji zakładów opieki lekarskiej na Litwie. „Ponadto około 200 pielęgniarzy znajdzie pracę w szkołach, gdzie zostaną wskrzeszone gabinety zdrowia” — zaznaczył minister. Jednocześnie zaakcentował, że zakłady opieki lekarskiej powinny więcej uwagi poświęcić zwiększeniu wynagrodzeń pielęgniarzy.

Przygotowania do drugiego zjazdu

Na mającym się odbyć za kilka tygodni zjeździe Partii Pracy, kierowanej przez posła Wiktora Uspaskicha, ma być przyjęty program działalności tej partii oraz strategia wcielenia go w życie.

Na zjeździe partyjnym, który się odbędzie 20 marca w Wileńskiej Hali Sportowo-Widowiskowej m. in. będzie kształtowana struktura partii, wybierze się wiceprzewodniczących, członków rady i prezydium. Partia liczy około 6 tys. członków, w kraju działa 60 jej oddziałów. Będzie to już drugi zjazd Partii Pracy. Zjazd założycielski odbył się w październiku tego roku. Sondaż wykazał, że najmłodsza partia polityczna Litwy cieszy się dużą popularnością.

„Wiosna wileńska w Warszawie”

— pod taką dewizą w dniach 21-23 maja w stolicy Polski przewidziana jest impreza, która ma na celu ukazanie dorobku stolicy Litwy. Dwa wyżej wymienione największe miasta obu krajów mają umowę o współpracy i partnerstwie.

W programie Dni przewidziane jest spotkanie gospodarzy obu stolic, forum przedsiębiorców, szeroko zaprezentowana zostanie kultura oraz kuchnia narodowa.

BNS, inf. wł.

Mini-konkurs dla panów „8 Marca” sfinalizowano

Życzenia dla ukochanych i pań redakcyjnych

W miniony poniedziałek od godz. 9.00 do 9.30 nie milkł telefon redakcyjny. Panowie składali życzenia swoim ukochanym kobietom, biorąc udział w mini-konkursie „8 Marca”, ogłoszonym w „Kurierze Wileńskim”.

Zatelefonovalo 16 mężczyzn i 2 kobiety, które nie tylko wykrecily numer telefonu, jak zartowano w warunkach konkursu, ale po prostu chcialy wziac w nim udzial.

Jako pierwszy zadzwonil do redakcji Kazimierz Wołodko, który zlozil życzenia z okazji Dnia Kobiet sekretarce oraz wszystkim paniom redakcyjnym. Reszta panów biorących udział w tym błyskawicznym konkursie też nie pomijała pań redakcyjnych, a jednocześnie swoje ukochane panie obdarzali najczulszymi słowami. Tak np. Adam To-

maszewicz podzielim się z redakcją uczuciem do żony Walentyny, które nie wygasa w ciągu 28 lat, tyle bowiem lat przeżyli w zgodzie i wyrozumiałości. Edmund Wierzbicki również najmiłszymi słowami obdarza swoją żonę Onutę. Nie zapomni nigdy, że gdy chorował, a był dwa razy w reanimacji, jego żona zawsze była z nim. Mirek Tomaszewicz złożył życzenia Edycie, inni panowie również składali życzenia swym żonom. Mamy nadzieję, że żony panów, którzy zostali zwycięzcami konkursu, ocenią ich starania oraz rozumieją, że to o nich myślą i kochają je ich mężowie.

Jak zapowiadaliśmy, zwycięzcami zostało pierwszych ośmiu mężczyzn, którzy w tak krótkim półgodzinnym czasie zdołali zatelefonować do redakcji. Są to:

1. Kazimierz Wołodko (Niemenczyn)
2. Mirosław Denisenko (Wilno)
3. Leon Paluszkiwicz (Turgiele, rej. solecznicki)
4. Jan Iwaszko (Wilno)
5. Tadeusz Zadrancowicz (Skajstery, rej. wileński)
6. Edmund Wierzbicki (Duszksty, rej. wileński)
7. Adam Tomaszewicz (Wilno)
8. Mirek Tomaszewicz (Wilno).

Panowie ci otrzymają nagrody, które będą również prezentami dla ich kobiet. Są to kosmetyki, które ufundowała firma „Gotana”.

Nagrody prosimy odebrać w redakcji w godzinach pracy (8-16) do 16 marca. Gratulujemy zwycięzcom!

Redakcja

Sejm ratyfikował umowę między Litwą a Sojuszem

NATO z impeachmentem w tle

• (Dokończenie ze str. 1)

Jednak mimo jednogłosu w kwestii przystąpienia Litwy do Sojuszu Północnoatlantyckiego politycy nie zapomnieli o trwającym już od ponad czterech miesięcy skandalu wokół prezydenta. Algirdas Brazauskas wczoraj po raz kolejny nawołał Rolandas Paksas do dobrowolnego ustąpienia z urzędu prezydenta.

— On to zjawisko widzi inaczej niż ja. U mnie górowałyby nie sprawy osobistej obrazy, a interesy odpowiedzialności przed państwem — powiedział wczoraj szef rządu. Premier zapewniał wczoraj dziennikarzy, że włożył spory wysiłek w udowodnienie, iż byłoby znacznie lepiej, gdyby Rolandas Paksas podał się dobrowolnie do dymisji, a nie czekał jeszcze kilka miesięcy na wyniki impeachmentu. „To przecież i dla samego człowieka uraz, i dla rodziny, i dla dzieci” — udawał Algirdas Brazauskas. Premier uważa, że nawet gdyby Rolandas Paksas wygrał w procesie impeachmentu, to potem pozostając prezydentem miałby poważne problemy w obcowaniu z przywódcami innych państw świata. Jego zdaniem, sprawa impeachmentu powinna być skończona do 1 maja, dnia, gdy Litwa stanie się członkiem Unii Europej-

Rolandas Paksas po raz kolejny zapewnił, że w żadnym wypadku nie ustąpi z urzędu prezydenta i wygra proces impeachmentu w Sejmie Fot. ELTA

skiej.

Ze swojej strony Rolandas Paksas również po raz kolejny zapewnił, że w żadnym wypadku nie ustąpi z urzędu prezydenta i wygra proces impeachmentu w Sejmie. Prezydent zapowiedział, że dzisiaj podpisze dekret w sprawie wszczęcia procesu impeachmentu przeciwko posłowi na Sejm Artūrasowi Paulauskasowi.

Będzie to już druga próba wytoczenia takiego procesu przeciwko przewodniczącemu parlamentu. Pierwsze podejście prezydenta w tej sprawie zostało zablokowane z powodu błędów prezydenckich prawników. Prezydent oskarża Paulauskasa o złamanie przysięgi i naruszenie Konstytucji.

Robert Mickiewicz

Niektórzy politycy otrzymali parcele wbrew ustawom

Nazwisk nie ujawniono

(Dokończenie ze str. 1)

Przewodniczący Sejmu również nie komentował dziennikarzom przedstawionej przez SBS listy.

Wcześniej prosił szefa SBS o dostarczenie mu 10 marca nazwisk parlamentarzystów, którzy nielegalnie nabyli działki, ponieważ wzmianki Junokasa na temat sejmowych grabieżców ziemi rzucają podejrzenia na wszystkich parlamentarzystów. Przewodniczący Sejmu i przedstawiciele opozycji parlamentarnej zagrozili poruszeniem sprawy o odpowiedzialności Junokasa, o ile SBS nie dostarczy w czas informacji.

Miesiąc temu Junokas wręczył przewodniczącemu Sejmu nazwiska 45 posłów obecnej kadencji Sejmu

i 45 — poprzedniej kadencji, w przypadku których okoliczności nabycia ziemi są badane, ale nie pozwolił ich ujawniać przed zakończeniem dochodzenia.

W ubiegłym roku Sejm zlecił SBS zbadanie prawowitości nabycia ziemi przez posłów kadencji lat 1996-2000 i 2000-2004, jak też byłych i obecnych członków rządu.

Według danych SBS, posłowie wspomnianych kadencji, jak też członkowie 6-12 rządów oraz ich bliscy odzyskali prawo własności do 1928 działek, w tym istnieją wątpliwości co do 369 parcel, nabytych przez byłych i obecnych parlamentarzystów oraz co do 104 działek, nabytych przez byłych i obecnych

ministrów oraz bliskich tych polityków. O dostarczenie materiałów SBS na temat prawowitości nabytych działek poprosił też prezydent Rolandas Paksas.

BNS

Szkoła Podstawowa na Li-pówce uprzejmie zaprasza 12 marca 2004 r. na Dzień Otwartych Drzwi.

Czekamy na Państwa od godz. 9.00. O godz. 14.00 w auli szkolnej odbędzie się koncert.

Nasz adres: Wilno, ul. Liepkalnio 18, tel.: 261 14 14, 262 66 12

Organizatorzy

KURIER
WILEŃSKIAdres redakcji
Birbynų g. 4a, 02121 Vilnius-30, ISSN 1392-0405
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

Aleksander Borowik — redaktor naczelny (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).

Krystyna Adamowicz — zastępca redaktora naczelnego (tel. 260 84 46, e-mail: news@kurierwilenski.lt), Dziennikarze: Walenty Dunowski (sport@kurierwilenski.lt), Helena Gładkowska, Robert Mickiewicz (prawo@kurierwilenski.lt), Irena Mikulewicz (biznes@kurierwilenski.lt), Jan Sienkiewicz, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Współpracownicy: Danuta Kamilewicz, Małgorzata Kozicz, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Andrzej Pukszo, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. solecznicki, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki, Stanisław Tarasiewicz, Julitta Tryku

Wanda Zajączkowska, Zygmunt Zdanowicz — sekretarze odpowiedzialni (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt), Marian Sipowicz — zastępca sekretarza odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostrouch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe, Walentyna Mazul, Halina Taukin — skład komputerowy, Barbara Mintautienė — tłumacz, Bronisława Michajłowska, Edyta Szalkowska — korekta

Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Sekretarz odpowiedzialny wydania Zygmunt Zdanowicz

Wydawca VŠĮ „Vilniaus žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KLION”

Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Sejm przyjął nową ustawę o ubezpieczeniu kierowców od odpowiedzialności cywilnej

„Z myślą o człowieku”

Od 1 maja znacznie wzrosną sumy obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej właścicieli i użytkowników środków transportu. Za tą nową, zgodną z założeniami UE, redakcją ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej właścicieli i użytkowników środków transportu głosowało 47 posłów, 18 było przeciw, a 19 powstrzymało się.

Obecnie na Litwie suma obowiązkowych ubezpieczeń środków transportu wynosi po 30 tys. litów i na osobę, i na majątek, a umowa asekuracyjna obowiązuje tylko na terytorium Litwy. Podstawowa składka ubezpieczeniowa na samochody osobowe i mikrobusy, posiadające nie więcej niż 8 miejsc, wynosi co najmniej 220 litów, na samochody ciężarowe —

375 litów, na autobusy i trolejbusy — 350 litów, na motocykle — 80 litów rocznie.

Jak twierdzi przewodniczący sejmowego Komitetu Budżetu i Finansów Algirdas Butkevičius, ustawa sprzyja użytkownikowi, nie zaś spółkom ubezpieczeniowym, gdyż doskonałac zgłoszony Sejmowi przez rząd projekt ustawy kierowano się „myślą o człowieku, który płaci składki ubezpieczeniowe i chce w czas otrzymać wypłatę”.

„Ustaliliśmy, że spółki ubezpieczeniowe autoserwisom, które będą remontowały uszkodzony na skutek kraksy samochód, wydatki pokryłyby w ciągu jednego dnia i nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od poinformowania poszkodowanego o wypadku powinni zlustrować uszkodzone lub zniszczone mienie” — powiedział Butkevičius.

Sejm poparł propozycję libe-

ralnego demokracji Pranasa Vilka, aby uszkodzone w wyniku wypadków samochody ich właściciele mogli naprawiać tam, gdzie zechcą, nie zaś tam, gdzie wskaże spółka ubezpieczeniowa.

Kierowcy naszego kraju, którzy od 1 marca do 1 maja na rok ubezpieczyli się od odpowiedzialności cywilnej, będą mogli liczyć na większe wypłaty, aczkolwiek składki nie zostaną dla nich zwiększone. W ten sposób od wzrostu składek ubezpieczeniowych zostaliby ubezpieczeni finansowo najbardziej narażeni kierowcy — emeryci oraz ci, którzy w tym roku nie zamierzają wyruszać za granicę.

Niemniej to ulgowe ubezpieczenie będzie też miało istotne niedociągnięcie — umowy ubezpieczeniowe kierowców, którzy z niego skorzystają, nie będą obo-

wiązywały w UE, zaś kierowcy, którzy się ubezpieczą na ulgowych warunkach do 1 maja, chcąc wyruszyć samochodem za granicę, będą musieli ubezpieczyć się — zapłacić różnicę między już wpłaconymi składkami ubezpieczeniowymi oraz tymi, które wejdą w życie po 1 maja, gdy zaczną zobowiązywać większe sumy ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej.

Ustawa zakłada, że od 1 maja mieszkańcy kraju, którzy ucierpią na skutek wypadku, będą mogli żądać, aby spółki ubezpieczeniowe wynagrodziły również poniesione przez nich straty niematerialne w sumie do 500 euro (1726 litów).

W odróżnieniu od obecnej, ustawa, nie zaś spółki ubezpieczeniowe ustalać będą, za jaką stratę zakłady ubezpieczeniowe będą musiały wypłacić odszkodowanie

rannej na skutek wypadku osobie, czy też bliskim ofiary śmiertelnej.

Ustalono, że na odszkodowanie złożą się nieotrzymane dochody, które osoba poszkodowana mogłaby otrzymać, gdyby jej zdrowie nie ucierpiało, jak również wydatki na leczenie, dodatkowe żywienie, opiekę, protezowanie, nabycie leków i specjalnych środków transportu, przekwalifikowanie człowieka oraz inne niezbędne do odzyskania zdrowia wydatki.

Zawarta na Litwie umowa o obowiązkowym ubezpieczeniu będzie ważna we wszystkich państwach UE.

Ustawa przewiduje terminy ważności umów ubezpieczeniowych — umowa graniczna będzie obowiązywała od 15 do 90 dni, zielona karta — od 15 dni do 12 miesięcy. BNS

Rekonstrukcja targowiska Kalwaryjskiego: obawy handlarzy i plany samorządu

Wizja przyszłościowa, problem — stary

(Dokończenie ze str. 1)

Pomimo głosów oponentów realizacja pewnych planów zacznie się już wkrótce. Najpierw, jak zaznaczył mer Wilna, zostanie określony status prawny targowiska, jeszcze w marcu zostanie potwierdzony jego plan detaliczny, zostaną sporządzone odpowiednie dokumenty. Zostanie też zamówiony projekt przewidywanej rekonstrukcji, a także utworzona Rada Nadzorcza, do której będą zaproszeni przedstawiciele wszystkich zrzeszeń działających na terenie targowiska. Według niepotwierdzonych danych, obecnie na targowisku funkcjonują aż cztery zrzeszenia utworzone przez ludzi, których podstawowym źródłem utrzymania jest handel detaliczny.

— Na spotkanie przyszliśmy bez zaproszenia. Nie byliśmy nawet poinformowani, o której godzinie to zebranie się odbędzie. Obawiamy się, że kolejny raz zostaną podniesione opłaty. Podejrzewamy, że chcą nas wygonić, zlikwidować i w ogóle niczego nie dać — skrótkowo określiła sytuację Genovaitė Meilūnienė, prezes Zrze-

Ponieważ spotkanie z handlarzami miało miejsce w Dniu Kobiet — przedstawicielki płci pięknej z rąk mera Artūrasa Zuokasa otrzymały kwiaty
Fot. Marian Paluszkiwicz

szenia Miejsc Handlowych „Lagenva”, które na targowisku przy ulicy Kalwaryjskiej działa od 1998 roku.

— Chcielibyśmy doczekać się

odpowiedzi przychylniej dla ludzi, którzy już 10-15 lat handlują na tym targowisku. Sami kupujący widzą, jak harują handlarze. Pytanie, gdzie się podziały wszystkie środki,

które tyle lat płaciliśmy? Teraz w drodze przetargu chcą targowisko sprywatyzować albo wydzierzać. Czy nie można by było za te środki, przekładające się na milionowe kwoty, które wpłacaliśmy przez tyle lat do budżetu miasta, zrobić coś dla dobra ludzi? To jest nasz podstawowy problem, że nie możemy decydować o tym, co dla nas byłoby bardziej wygodne — podsumowała Nijolė Prišmonienė, dyrektor „Lagenvy”.

Handlarze jednoznacznie uważają, że plany rekonstrukcji targowiska są wymierzone przeciwko drobnemu biznesowi. Przedstawiciele handlu detalicznego i tak są krzywdzeni poprzez nakładanie wysokich podatków, opłat za miejsca handlowe. Jednak zdaniem wypowiadających się osób, najgorsze jest to, że nikt dokładnie nie wie, dokąd podatki, które uiszczają, były kierowane. Infrastruktura targowiska od lat się nie zmienia. Błoto, brud i niewygoda odstrasza klientów. A każdy kolejny nowy rok nie obchodzi się bez przykrych niespodzianek w postaci coraz to większych opłat.

Mer przedstawił zasadnicze punkty wizji tej rekonstrukcji. Pierwszym krokiem ma być wybudowanie parkingu od strony ulicy Rinktinės. Wśród najpilniejszych spraw wspomniał także odnowienie hal z mięsem i nabiałem. Zdaniem mera, w przyszłości celowe byłoby wznowienie opłaty od stoiska handlowego, zniesionej od 1 stycznia br., i skierowanie jej do specjalnego funduszu na wewnętrzne potrzeby targowiska i ludzi pracujących na nim.

Jak na razie żadna przyszłościowa wizja nie jest w stanie „przekupić” handlujących. Z pytań kierowanych do mera Artūrasa Zuokasa, jak również rozmów w tzw. kuliarach łatwo można było wyczytać ogromne zaniepokojenie zaistniałą sytuacją. Niepewność handlarzy podsycają informacje o tym, że ceny za miejsce handlowe zostaną wywindowane z 1 do 80 litów, a targowisko zostanie oddane do dyspozycji spółek, którym losy trudniących się tutaj ponad półtora tysiąca handlowców są całkowicie obojętne.

Irena Mikulewicz

Nowe Centrum Handlowe „Europa”

Symbol wzrostu gospodarczego

Nowe centrum handlowe „Europa”, otwarte w ostatnim dniu lutego w Wilnie po prawej stronie Wilii, zdaniem ekspertów symbolizuje wzrost gospodarczy naszego kraju.

Jest to jeden z największych domów towarowych w stolicy, w którym się rozmieściło 80 sklepów, 4 restauracje i 5 kawiarni.

Wśród mnóstwa butików — znane i lubiane przez klientów sklepy obuwnicze „Danija”, „Step Top”, salony firmy „Apranga” i wiele innych sklepów, kuszących już wiosenno-letnimi kolekcjami odzieży, obuwia i akcesoriów.

Jak prognozują właściciele spół-

ki „Hanner”, do której należy nowoczesne centrum, w ciągu dnia lokal może odwiedzić około 20 tysięcy mieszkańców i gości stolicy. Budowla według swojej wielkości i aranżacji dorównuje najlepszym tego typu obiektom europejskim.

Ogólna powierzchnia „Europy” wynosi 21,5 tys. metrów kwadratowych, z czego 18 tys. metrów kwadratowych — to powierzchnia handlowa.

Inwestycje „Hanner” w centrum stanowią ok. 60 mln litów. Kolejne ok. 30 mln. wydali operatorzy handlu i usług, którzy się tutaj „zadomowili”.

I. M.

Europejska „Europa” kusi nowymi kolekcjami, gustownymi witrynami

Fot. Marian Paluszkiwicz

Polska

Patronat Prezydenta

Prezydent Aleksander Kwaśniewski objął na prośbę środowisk kombatanckich honorowy patronat nad przypadającymi w 2004 r. jubileuszowymi rocznicami, związanymi z czynem zbrojnym Polaków podczas II wojny światowej.

Są to: 65. rocznica agresji na Polskę we wrześniu 1939 r., 60. rocznica Bitwy pod Monte Cassino, 60. rocznica wybuchu powstania warszawskiego. Patronat Prezydenta RP obejmuje również uroczystości, związane z udziałem przed 60. laty Polaków w inwazji aliantów w Normandii oraz z 60. rocznicą wyzwolenia Północnej Holandii przez polskie formacje wojskowe.

Kino reżysera

W sobotę, 13 marca, minie ósma rocznica śmierci jednego z najwybitniejszych polskich reżyserów — Krzysztofa Kieślowskiego. 13 marca 1996 roku zmarł on na zawał serca w wieku 55 lat.

W jednym z wywiadów Kieślowski powiedział: „Moje kino to kino reżysera, zaś amerykańskie to kino w stylu McDonald's. Nie mam nic przeciw McDonald's, ale są ludzie, którzy wolą gotować sami, a ja też się do nich zaliczam”.

42 podejrzanych

Zarzuty przyjmowania korzyści majątkowych za umożliwienie przemytu papierosów postawiła wczoraj Prokuratura Okręgowa w Olsztynie pięciu celnikom z polsko-rosyjskiego przejścia granicznego w Gronowie (woj. warmińsko-mazurskie).

W wyniku dotychczasowego śledztwa w sprawie przemytu papierosów na ogromną skalę przez polsko-rosyjską granicę zarzuty przedstawiono 42 osobom, w tym 16 policjantom z Braniewa położonego blisko granicy z Obwodem Kaliningradzkim.

Michnik zeznawał

Redaktor naczelny „Gazety Wyborczej” Adam Michnik ponownie zeznawał wczoraj w Sądzie Okręgowym w Warszawie w procesie Lwa Rywina, oskarżonego o płatną protekcję wobec Agory.

Michnik wysłuchał nagrania swojej rozmowy z Rywinem z 22 lipca 2002 r. Ponowne wezwanie Michnika było przesądzone już podczas jego pierwszego przesłuchania. Okazało się bowiem, że nagranie, którego sam dokonał, zawiera wiele szumów. Sąd postanowił wystąpić do ABW w celu oczyszczenia. Teraz, po wysłuchaniu nagrania, Michnik — gdy stał przed sądem po raz pierwszy, ku zdumieniu zebranych na sali oświadczył, że nigdy nie odsłuchiwał zapisu — mógł ustosunkować się do poszczególnych słów Rywina i swoich.

Na podstawie doniesień PAP stronę przygotowała Zygmunta Zdanowicz

Putin powołał rząd, wielu ministrów zachowało teki

Mniejszy prawie o połowę

Rosyjski prezydent Władimir Putin wydał wczoraj dekret powołujący na wniosek premiera Michaiła Fradkowa nowy skład rządu. Większość kluczowych ministrów z ekipy odwołanego w lutym Michaiła Kasjanowa zachowała swoje teki.

Szefem resortu obrony pozostanie Siergiej Iwanow, na czele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zatwierdzono dotychczasowego p.o. ministra Raszida Nurgalijewa, zaś istotnym Ministerstwem ds. Sytuacji Nadzwyczajnych nadal kierować będzie Siergiej Szojgu.

Teke ministerialną stracił szef MSZ Igor Iwanow, którego

prezydent Putin powołał na stanowisko sekretarza kremlowskiej Rady Bezpieczeństwa — niegdyś wpływowego organu, który w ostatnim czasie stopniowo tracił znaczenie. Iwanow zastąpi w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Siergiej Ławrow, który przez ostatnie 10 lat był przedstawicielem Rosji przy ONZ, gdzie wcześniej w latach 1981-88 pracował w przedstawicielstwie ZSRR.

54-letni Ławrow, absolwent Moskiewskiego Instytutu Stosunków Międzynarodowych (MGIMO), był już w przeszłości (w latach 1992-94) wiceszefem rosyjskiego MSZ. Zna trzy języki obce: angielski, francuski i syngaleski — oficjalny język Sri

Lanki, gdzie pracował w radzieckiej ambasadzie w latach 70.

Teki zachowali główni ministrowie w resortach gospodarczych: minister finansów Aleksiej Kudrin i minister rozwoju gospodarczego i handlu Gierman Grief. W rządzie pozostanie także dotychczasowy p.o. premier Wiktor Christienko, który obejmie połączony resort przemysłu i energetyki. Nie zmienią się także szefowie resortów: sprawiedliwości — Jurij Czajka oraz rolnictwa i rybołówstwa — Aleksiej Gordiejew. W nowym gabinecie nie znalazło się miejsce dla dotychczasowych wicepremierów Borysa Aloszyna, Władimira Jakowlewa i Galiny Karielowej.

Stracili teki m.in. ministrowie kultury Michaił Szwydkoj oraz prasy Michaił Lesin, zaś połączonym Ministerstwem Kultury i Informatyki pokieruje teraz Aleksandr Sokolow. Ministrem transportu przestał być Siergiej Frank, którego zastąpi Igor Lewitin.

Z administracji prezydenta do rządu przejdzie jej dotychczasowy wiceszef Dmitrij Kozak, który obejmie stanowisko ministra — szefa gabinetu. Liczbę członków rządu z 30 zmniejszono do 17. W gabinecie Fradkowa będzie tylko jedno stanowisko wicepremiera (zamiast pięciu) i 14 stanowisk ministerialnych (zamiast 26).

Jakub Kumoch

Opozycja chce impeachmentu prezydenta Korei Płd.

Nie przeprosił

Południowokoreańskie partie opozycyjne wystąpiły wczoraj do parlamentu z wnioskiem o impeachment — odwołanie z urzędu — prezydenta Ro Mu Hiuna, który miał naruszyć prawo wyborcze. To pierwszy etap długiej procedury, która może zakończyć się odsunięciem szefa państwa od władzy.

Narodowa Komisja Wyborcza w zeszłym tygodniu uznała, iż prezydent winny jest naruszenia ordynacji, gdyż komentując planowane na 15 kwietnia wybory, opowiadał się publicznie za jedną z partii. Ko-

misja postanowiła jednak nie karać szefa państwa. Wywołało to sprzeciw opozycji.

Dwie partie: Wielka Partia Narodowa i Milenijna Partia Demokratyczna w poniedziałek zapowiedziały złożenie wniosku o postawienie w stan oskarżenia szefa państwa, jeśli Ro nie przeprosi za swe słowa.

Prezydent odmówił złożenia przeprosin, więc wniosek we wtorek wpłynął do parlamentu. Podpisało się pod nim 159 deputowanych. Wniosek w sprawie impeachmentu szefa państwa

musi być najpierw wprowadzony do porządku obrad parlamentu zwykłą większością głosów, potem zaś zatwierdzony większością dwu trzecich głosów. Opozycja dysponuje obecnie w jednoizbowym parlamencie południowokoreańskim większością trzech czwartych mandatów.

Na 272 miejsca w parlamencie Milenijna Partia Demokratyczna ma 62 mandaty, zaś Wielka Partia Narodowa — 147.

Partia, którą publicznie chwalił prezydent, to niewielka Partia Uri, powołana przez dysydentów z Mi-

lenijnej Partii Demokratycznej. Ro poparł ją, zapowiadając, że „w odpowiednim czasie” sam wstąpi do tego ugrupowania.

Opozycja z łatwością może przegłosować wniosek o odwołanie prezydenta, co spowodowałoby kryzys na scenie politycznej kraju, przed czym zresztą w poniedziałek ostrzegł rzecznik szefa państwa Korei Południowej. Ostateczną decyzję o odsunięciu prezydenta od władzy może podjąć Trybunał Konstytucyjny w ciągu pół roku od podjęcia decyzji przez parlament.

Ukraina

Strategia władz

Około 10 tysięcy osób przyszło na wiec zorganizowany wczoraj w Kijowie przez trzy opozycyjne ugrupowania w związku z prześladowaniem przez władze niezależnych środków masowego przekazu.

Akcję protestu zorganizowała Nasza Ukraina b. premiera Wiktora Juszczenki, Socjalistyczna Partia Ukrainy Ołeksandra Moroza i Blok Julii Tymoszenko.

Wybrano 9 marca, kiedy to przypada 190. rocznica urodzin największego ukraińskiego poety romantycznego i obrońcy idei niepodległości Ukrainy, Tarasa Szewczenki.

W ostatnim czasie ukraińskie władze podjęły szereg działań wobec niezależnych środków masowego przekazu, w kilku przypadkach doszło do likwidacji mediów. Taki los spotkał np. Radio Roks, a ostatnio Radio Kontynent, retransmitujące m.in. audycje takich zachodnich ośrodków, jak BBC, Deutsche Welle, a także ukraińskiej redakcji Polskiego Radia.

Dyrektor Kontynentu Serhij Szoloch, obawiając się o własne życie, wyjechał do Polski. Obserwatorzy tłumaczą piętzące się ostatnio problemy niezależnych ośrodków informacyjnych strategią ukraińskich władz przed wyborami prezydenckimi, które mają się odbyć w październiku.

Pięciu z dziesięciu obywateli Wielkiej Brytanii, którzy byli więzieni w amerykańskiej bazie wojskowej Guantanamo na Kubie, wczoraj zostało zwolnionych do domu. Zostali aresztowani w Afganistanie i w więzieniu spędzili ponad dwa lata, nie wiedząc nawet, o co są oskarżani. Wśród mniej więcej 640 osób uwięzionych w Guantanamo i całkowicie odizolowanych od świata zewnętrznego znajduje się jeszcze czterech obywateli angielskich. Nie zostaną wypuszczeni na wolność, gdyż Amerykanie uważają ich „za zbyt niebezpiecznych”. Fot. EPA-ELTA

Prawo wyborcze dla amerykańskich 14-latków?

Czas na młodość

W Kalifornii rozpoczęła się debata nad poprawką do stanowej konstytucji, która dawałaby 16-latkom pół, a 14-latkom ćwierć głosu wyborczego — poinformowała wczoraj Associated Press.

Jeden z pomysłodawców poprawki, senator John Vasconcellos, uzasadnił przyznanie nastolatkom niepełnych praw wyborczych tym, że młodość jest bardzo dobrze po-

informowana i przygotowana do podejmowania decyzji. Według senatora, na wcześniejsze dojrzewanie współczesnych amerykańskich nastolatków mają wpływ „Internet, telefony komórkowe i telewizja satelitarna”.

Republikański kolega senatora nazwał przyznanie praw wyborczych nastolatkom „najgłupszym pomysłem, jaki zdarzyło mu się słyszeć”. Ray

Haynes uważa, że nastoletni wyborcy nie są wystarczająco dojrzały i mogą łatwo dać się manipulować rozmaitym „politycznym szarlatanom”. Pomysł najbardziej spodobał się uczniom miejscowych liceów, którzy wierzą, że przyznanie im, nawet niepełnych, praw wyborczych da im możliwość decydowania w najbardziej interesujących ich sprawach, np. szkolnictwa.

Wpadka przemytników papierosów

Bezczelność szmuglerów

Pogranicznicy jednostki w Pojejach, strzegący granicy z obwodem kaliningradzkim, w poniedziałek rano zatrzymali sześcioro mieszkańców Taurogów, którzy zaparkowali samochód w odległości zaledwie 100 m od punktu kontroli granicznej i ładowali do niego przemycane papierosy.

Jak informuje Służba Ochrony Granicy Państwowej (SOGP) nad ranem patrol jednostki w Pojejach w pobliżu punktu granicznego zauważył samochód „Opel Vectra”, a wokół niego grupę osób.

Jak się okazało, byli to mieszkańcy Taurogów w wieku od 23 do 31 lat. W bagażniku i salonie należącego do jednego z nich samochodu pogranicznicy znaleźli 3760 paczek rosyjskich papierosów „Saint George Lights”, a tuż obok na ziemi — jeszcze 3500 paczek takich samych papierosów.

Funkcjonariusze twierdzą, że mężczyźni przemycali papierosy z obwodu kaliningradzkiego w sposób dosyć beczelny — mostem Królowej Luizy zbliżali się do Litwy, ale tu omijali dawny punkt kontroli w Panemunė. Przypuszczalnie, po znalezieniu dziury w ogrodzeniu placu budowy nowego przejścia granicznego, kryjąc się za stojącymi tu samochodami oraz

domami usiłowali ominąć cały punkt kontroli.

Przypuszczalnie papierosy przemycało troje z 6 zatrzymanych mieszkańców Taurogów. Cała trójka na dwie doby trafiła do aresztu komisariatu policji rejonu szyluckiego.

Czekającemu w samochodzie jeszcze jednemu mieszkańcowi Taurogów za to, że przebywając w strefie granicznej nie miał dowodu osobistego, sporządzono protokół o naruszeniu prawa administracyjnego i wręczono wezwanie na piątek do strażnicy w Pojejach.

Właścicielowi samochodu za nielegalny przewóz towarów podlegających akcyzie również sporządzono protokół o naruszeniu prawa administracyjnego. Będzie on musiał stawić się w sądzie dzielnicowym rejonu szyluckiego. Dwaj wspomniani naruszyli i jeszcze jeden obecny z nimi mężczyzna po przesłuchaniu zostali zwolnieni.

W tym roku funkcjonariusze SOGP na całym pograniczu litewskim zatrzymali 373 tys. paczek przemyconych papierosów, tj. trzykrotnie więcej w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego.

W tym roku 245 tys. paczek papierosów zatrzymano na granicy z Rosją, około 90 tys. — na granicy z Łotwą, 36 tys. — na granicy z Białorusią.

Oszuści „pracowali” nawet w Dzień Życzliwości

Gra na ludzkich uczuciach

Oszuści na całego wykorzystali ogłoszony przez komercyjną telewizję LNK Dzień Życzliwości. Niesumienne osoby wyłudzały pieniądze od ludzi, którzy chcieli pomóc chorym na porażenie mózgu (cerebralny paraliż).

Wczoraj na wileńskiej starówce na ulicy Trakų grupa młodych ludzi próbowała zbierać pieniądze na cele dobroczynne, udając uczestników charytatywnej akcji LNK. W tej sytuacji administracja komercyjnej telewizji zwróciła się z apelem do mieszkańców Litwy, informując, że już nie prowadzi żadnej zbiórki pieniędzy. Specjalne linie telefoniczne, na które

dzwoniąc można było ofiarować po 2 i 5 litów, obecnie są już nieczynne. Pieniądzy nie zbiera się również w żaden inny sposób.

Osoby, które chcą pomóc cierpiącym na porażenie mózgu, mogą przelewać pieniądze bezpośrednio na konto Asocjacji Cerebralnego Paraliżu. Wszyscy ci, którzy zetknęli się z oszustami, zbierającymi pieniądze pod pozorem uczestników charytatywnej akcji LNK, proszeni są o niezwłoczne informowanie policji lub telefoniczną informację pod nr LNK: 8 686 54 929. W trakcie po raz pierwszy obchodzonego na Litwie w sobotę Dnia Życzliwości zebrano ponad 500 000 Lt.

Zatrzymano pijanego pogranicznika

Za kierownicą pomimo promili

Patrol straży granicznej z jednostki w Pojejach zatrzymał swego kolegę, który w stanie zamroczenia alkoholowego prowadził samochód. W krwi pogranicznika wyjawiono 0,97 prom. alkoholu.

Osobowy samochód Volkswagen Passat do kontroli został zatrzymany przez patrol straży granicznej z Pojejów na drodze Pagiegių-Mikyta. Podejrzanie pograniczników wzbudził brak na samochodzie przedniego państwowego numeru rejestracyjnego. Po sprawdzeniu wyjaśniono, że za kierownicą znajduje się nie umundurowany funkcjonariusz straży granicznej. Zatrzymany 24-letni M. A. nie mógł przedstawić swym kolegom

prawa jazdy.

W trakcie rozmowy patrolu z M. A. wynikło podejrzenie, że mężczyzna prowadził auto w stanie zamroczenia alkoholowego. Pogranicznika przewieziono na komisariat policji w Pojejach. Ekspertyza ustaliła, że młody człowiek prowadził samochód mając w krwi 0,97 prom. alkoholu. Na Litwie zabrania się prowadzenia samochodu, gdy koncentracja alkoholu w krwi przekracza 0,4 promila. Jak poinformowała służba prasowa Litewskiej Straży Granicznej, wobec M. A. wszczęto dochodzenie służbowe, po zakończeniu którego zostanie podjęta decyzja, czy amator jazdy po pijanemu zostanie na służbie.

Trzy ofiary śmiertelne pożarów w okręgu wileńskim

Lekarze byli bezsilni

Od początku tego roku na Litwie zarejestrowano 1559 pożarów, w których zginęły 52 osoby

Fot. ELTA

Pożary w miniony poniedziałek pochłonęły życie trzech mieszkańców Wilna i okolic. Od początku tego roku na Litwie w pożarach zginęły 52 osoby.

Pożar w drewnianym domu na wileńskiej ulicy Krokuvos wybuchł około godz. 17.00. Ogień mocno uszkodził jeden z pokoiów tego parterowego budynku. Dymem zatrzała się 56-letnia gospodyni domu. Strażacy wynieśli na podwórze jeszcze podającą oznaki życia kobietę, ale przybyli na miejsce lekarze nie potrafili jej uratować.

Tego samego wieczoru w pożarze zginął 57-letni mieszkaniec podwileńskiej wsi Basiuki. Ogień

wybuchł w zabudowaniu gospodarczym na działce należącej do N. S. Ogień strawił dach budynku, uszkodził ściany i wnętrze. Zwłoki gospodarza znaleziono na miejscu pożaru jeszcze przed przybyciem straży pożarnej.

Jeszcze jedna tragedia tego samego dnia wydarzyła się we wsi Dukse w rejonie solecznickim. Pożar wybuchł w prywatnym domu, należącym do 55-letniego I. Z. Zwłoki gospodarza znaleziono w spalonym łóżku. Pożar ugasił miejscowi mieszkańcy jeszcze przed przybyciem straży pożarnej. Przypuszcza się, że pożar został spowodowany przez nieostrożne palenie w łóżku.

Nowy sposób na przemyt

Harpun z wolności

Do aresztu śledczego w Szawlach, telefon komórkowy oraz nóż kuchenny próbowano przemyścić za pomocą specjalnie skonstruowanego w tym celu „harpuna”.

W ubiegłą sobotę wieczorem jeden ze strażników więziennych zauważył naprzeciwko magazynu, w którym się przechowuje owoce i warzywa sznur z przywiązany do niego przedmiotem o podłużnym kształcie.

Funkcjonariusz natychmiast wywołał ekipę rezerwową, która zdjęła przywiązany do sznura przedmiot.

W owiniętym w taśmę samoprzylepną pakiecie straż więzienna znalazła telefon komórkowy z kartą SIM, zasilacz do telefonu oraz 21-centymetrowy nóż kuchenny. W toku dochodzenia ustalono, że pakiet z telefonem i nożem wciągano za pomocą sznura do celi mieszczącej się na dru-

gim piętrze. W celi w tym czasie przebywało siedmiu mężczyzn, którzy już wcześniej mieli do czynienia z policją.

Administracja aresztu śledczego wyjaśniła, że w celu przemytu zakazanych dla więźniów przedmiotów skonstruowano specjalny „harpun”. Do sznura przymocowano pałkę, którą następnie wyrzucano poza obręb więzienia.

Koledzy więźniów za więziennym murem błyskawicznie przywiązywali do sznura pakunek z zabronionymi w więzieniu rzeczami. Więźniom pozostawało już tylko wciągnąć sznur z przesyłką z powrotem.

Przed tygodniem osadzeni w tej samej celi, posługując się swym urządzeniem, próbowali wciągnąć około pół litra napoju alkoholowego oraz 30-centymetrowy nóż.

W areszcie śledczym w Szawlach oczekuje na wyrok sądu około 700 osób.

Kryminały

Nie oszczędzili dyplomatów

W poniedziałek na policję w Wilnie zgłosili się dyplomaci pracujący w ambasadach Łotwy i Czech, którzy padli ofiarami złodziei. Jak twierdzi I sekretarz ambasady łotewskiej, należąca do niej Audi 80 została okradziona w poniedziałek w nocy. Z zaparkowanego przy ul. M. K. Čiurlionio auta, po wyłamaniu zamku w przednich drzwiach, złodzieje skradli kosz z cennymi przedmiotami. Straty materialne oszacowano na 827 Lt. Do mieszkania attache ambasady Czech przy ul. Stumbrų przestępcy włamali się w okresie od 27 lutego do 8 marca. Złodzieje wyłamali drzwi i skradli sprzęt audio-wideo oraz zegarek damski. Straty materialne oszacowano na 2 340 Lt.

Małolaty za kierownicą

W Kretyndze w wypadku samochodowym obrażenia ciała odniosło trzech nastolatków, którzy postanowili przejechać się samochodem rodziców. Do nieszczęścia doszło w poniedziałek wieczorem na drodze Kretynga-Rūdaičiai-Zibininkai. 16-letnia V. Ž. straciła panowanie nad samochodem i zjechała z drogi. Jak wyjaśniła policja, dziewczyna nie posiada jeszcze prawa jazdy, a samochód Audi 80 bez pozwolenia wzięła od matki. Auto przewróciło się kilkakrotnie po wpadnięciu do rowu. 16-letniemu M. L. w szpitalu diagnozowano złamanie prawej ręki oraz uraz klatki piersiowej. Inna pasażerka, 15-letnia G. Š. doznała urazu ucha oraz uszkodzenia kręgosłupa. Najbardziej ciężkie obrażenia odniosła sama kierowca, której diagnozowano wstrząs mózgu i uszkodzenie kręgosłupa. Cała trójka znalazła się w szpitalu.

Spadł z piątego piętra

W Šilutė po wypadnięciu z piątego piętra znaczne obrażenia ciała odniósł 10-letni chłopczyk. Według wstępnych danych, do wypadku doszło, gdy dziecko bawiło się na klatce schodowej wielomieszkańcowego domu. Chłopak nieostrożnie przechylił się przez poręcz i spadł w dół. Ofiarę wypadku udało się szybko przewieźć do szpitala okręgowego w Kłajpedzie, gdzie został umieszczony na oddziale reanimacji. Lekarze odmawiają komentarzy o stanie zdrowia dziecka.

Rabunkowy napad

W rejonie kowieńskim w miasteczku akademickim przy garażu pięciu zamaskowanych mężczyzn, uzbrojonych w przedmiot podobny do pistoletu, zaatakowało 48-letniego J. P. Napastnicy odebrali mu samochód VW Passat, spawarkę, elektryczny świder, sprężarkę oraz komplet kluczy. Straty materialne oszacowano na 6 420 Lt.

Nadwaga – największa epidemia w krajach uprzemysłowionych

Człowiek tyje od głowy

Otyłość nie jest wynikiem słabej woli za stołem, ale instynktownego działania mózgu, który nie pozwala organizmowi schudnąć. Efekt? Ponad miliard mieszkańców ziemi ma nadwagę, a 300 mln osób — wśród nich kilkuletnie dzieci — cierpi na otyłość grożącą poważnymi schorzeniami. Otyłość jest już częstszą przyczyną śmierci niż palenie papierosów i alkoholizm łącznie — alarmuje Światowa Organizacja Zdrowia (WHO). Coraz więcej lekarzy twierdzi, że należy ją uznać za chorobę, a nie efekt „niesubordynacji” pacjenta czy niewłaściwego stylu życia.

U osób otyłych dochodzi do trwałego przeprogramowania mózgu. Dlatego dzisiejsze metody odchudzania są tak mało skuteczne — mówi prof. Jonathan Seckl, kierownik Centrum Medycyny Molekularnej Uniwersytetu w Edynburgu. Badania szkockiego uczonego dowodzą, że nasz umysł łatwo przystosowuje się do większej masy ciała i uznaje ją za prawidłową. Gdy próbujemy się odchudzać, organizm zachowuje się jak w stanie zagrożenia i zaczyna oszczędzać kalorie. Według prof. Seckla, tylko 10-15 proc. otyłych, stosując dietę, jest w stanie schudnąć i utrzymać niższą wagę ciała. — Otyłość jest tak skomplikowanym zespołem zaburzeń, że trudno znaleźć dwie osoby, u których mechanizm jej powstawania wyglądałby tak samo.

Jedzenie na zapas

Otyłość w pełni zasługuje na miano choroby cywilizacyjnej. W zasadzie nie występuje w świecie zwierząt i w społecznościach prymitywnych, gdzie pożywienia nigdy nie ma za dużo. Nasze organizmy są przystosowane do życia na niskokalorycznej diecie, a w sprzyjających okolicznościach natychmiast robią zapasy. Geny zmuszają nas do jedzenia, gdy jest ku temu okazja.

Jemy na zapas nawet wtedy, gdy zgromadziliśmy spore rezerwy energetyczne. Przeładowane komórki tłuszczowe przestają reagować na hormony, które w normalnych warunkach regulują ich pracę. Nadmiar lipidów krąży we krwi, uszkadzając ściany naczyń i osłabiając działanie układu odpornościowego. Efektem są choroby, takie jak cukrzyca czy miażdżyca, a także powstanie warunków sprzyjających rozwojowi nowotworów.

Błędne koło diety

Schudnąć może każdy, jeśli przejdzie na dietę dostarczającą mniejszej ilości energii i zwiększy

„Gorzki” sposób na zdrowe serce

Czekolada zdrowsza od jabłka?

Naukowcy z londyńskiego King's College odkryli, że wbrew obiegowym sądom jedzenie czekolady może mieć dobry wpływ na zdrowie.

Okazuje się bowiem, że ten słodki smakołyk zawiera flawono-

Geny zmuszają nas do jedzenia, gdy jest ku temu okazja, nawet wtedy gdy wcale nie odczuwamy głodu
Fot. archiwum

aktywność fizyczną. Kłopot polega na tym, że po odchudzaniu organizm jest bardziej skłonny do tycia. Pojawia się wówczas efekt jo-jo, czyli szybko wraca się do poprzedniej wagi albo nawet tyje. Wcześniej uczonym wydawało się, że to kwestia wyłącznie metabolizmu i hormonów. Od kilku lat wiadomo, że kluczową rolę w tym procesie odgrywa mózg.

— Nie wiemy dokładnie, jak to się dzieje. Zakładamy, że najważniejsza jest tu część mózgu zwana podwzgórzem — twierdzi prof. Seckl. Komórki te są czułe na krążące we krwi hormony głodu i sytości. Monitorujące ich poziom podwzgórze może sprawić, że pocujemy apetyt na konkretne substancje odżywcze — tłuszcze albo węglowodany. W wypadku otyłości często jednak mózg staje się niewrażliwy na hormony sytości, takie jak leptyna, powstrzymujące nas przed objadaniem się. — Mózg otrzymuje komunikat „umieram z głodu”, więc reaguje tak jak mózgi innych ssaków. Wpływa na apetyt i spowalnia przemianę materii za pośrednictwem nerwów i hormonów — opisuje prof. Seckl.

Hamburger jak narkotyki

Mózg człowieka jest podatny na wszelkie sygnały dotyczące jedzenia. Badania przeprowadzone w Penn State University wykazały, że już w wieku przedszkolnym zaczynamy „jeść oczami”. Trzylatki zjadają taką porcję obiadu, jaka zaspokaja ich głód, a jeśli na talerzu jest więcej jedzenia, niż potrzebują, zostawiają resztę. Pięciolatek pałaszują już wszystko, co się im poda, nawet jeśli nie są głodne. Między trzecim a piątym rokiem życia zaczynamy ignorować wewnętrzne sygnały głodu, a zaczynamy się kierować bodźcami zewnętrznymi, takimi jak wielkość porcji na talerzu. Eksperymenty wykazały, że ludzie czują się tak samo najedzeni po spożyciu porcji, którą

im podano, jak i po zjedzeniu tego, co sami sobie nałożyli, choć różnica między tymi posiłkami wynosiła ponad 200 kalorii!

W krajach rozwiniętych porcje jedzenia niemal z roku na rok stają się coraz większe. Przez 20 lat ilość energii w amerykańskim hamburgerze wzrosła o 97 kalorii, w porcji frytek — o 68 kalorii. Dania serwowane w USA są średnio o 25 proc. większe niż we Francji. Uczni uważają, że właśnie dlatego na otyłość cierpi co trzeci Amerykanin i tylko co dziesiąty Francuz. „To jedno z wytłumaczeń tzw. francuskiego paradoksu. Francuska kuchnia obfituje w tłuszcze, ale Francuzi nie tyją, bo jedzą mniej” — mówi prof. Paul Rozin, psycholog z University of Pennsylvania.

Niektórzy naukowcy uważają wręcz, że przeładowane kaloriami pokarmy mają właściwości uzależniające. „Tylko bardzo smaczne jedzenie i intensywne doznania erotyczne oddziałują na mózg z taką siłą jak narkotyki” — twierdzi dr John Hoebel z Princeton University.

Zahamować apetyt

Rozwój epidemii otyłości może powstrzymać większa dbałość o tzw. ekologię jedzenia — uważa część uczonych. Porcje powinny być mniejsze, mniej kaloryczne i nie tak szybko zjadane. W niektórych krajach, na przykład w Wielkiej Brytanii, rozważany jest zakaz reklamy fast foodów, zwłaszcza skierowanej do dzieci. Zamiast tego należałoby promować niskokaloryczne jedzenie i aktywność fizyczną. Wiele sposobów walki z otyłością, takich jak diety czy hipnoza, działa tylko przez kilka tygodni albo miesięcy.

Badania nad wpływem mózgu na otyłość mają doprowadzić do wynalezienia nowych leków hamujących apetyt. W aptekach jest sprzedawany tylko jeden taki preparat działający na mózg. Inne, głównie pochodne amfetaminy, kilka lat temu wycofano z użytku, bo wywoływały groźne skutki uboczne.

Większość lekarzy nadal nie uznaje otyłości za chorobę. Na ogół jest ona traktowana jako czynnik ryzyka innych schorzeń cywilizacyjnych, związanych z niewłaściwym stylem życia. To błąd. — Nie wolno zrzucić całej odpowiedzialności na pacjenta, nawet jeśli wina po części leży po jego stronie — twierdzi prof. Seckl. Otyli — tak jak alkoholicy — potrzebują wsparcia i skutecznych metod leczenia, a nie obwiniania ich za nadmierną tuszę. Tylko w ten sposób będzie można opanować największą w krajach uprzemysłowionych epidemię, za jaką uznawane są nadwaga i otyłość.

Płatne konsultacje telefoniczne już w tym roku

Całodobowa poradnia

Kolegium Ministerstwa Ochrony Zdrowia (MOZ) zaproponowało wdrożenie na Litwie idei „Porady lekarzy na telefon”.

Według rozpowszechnionej przez MOZ informacji, w przyszłości lekarze będą udzielali mieszkańcom konsultacji na temat zdrowego trybu życia, racjonalnego odżywiania, pielęgnacji dzieci, zażywania leków, leczenia objawowego, interpretacji wykonanych badań, krytycznych przypadków oraz okazania pierwszej pomocy.

W wyjątkowych przypadkach lekarz będzie zobowiązany do przekierowania dzwonku do stacji pogotowia ratunkowego.

Przewiduje się wprowadzenie jedynego czterocyfrowego numeru, pod który będą mogli telefo-

wać wszyscy mieszkańcy naszego kraju. Usługa ta będzie dostępna w ciągu całej doby i będzie płatna. Według wstępnych obliczeń, 10-minutowa konsultacja specjalisty będzie kosztowała ok. 20 Lt. Przypuszczalnie później nieco stanie.

Impulsem do wprowadzenia takiej usługi posłużyła posiadana przez ministerstwo informacja, iż obecnie lekarze wiele czasu poświęcają na udzielanie różnorodnych porad pacjentom. Jednakże dotąd żadnemu ze specjalistów nie płacono za to.

Po zatwierdzeniu nowego trybu, przypuszczalnie lekarzowi z 20 Lt, po odliczeniu odpowiednich kosztów, przypadnie 4 Lt.

Wprowadzenie jedynego systemu konsultacji na Litwie planuje się jeszcze w tym roku.

Odważni bardziej odporni

Nieśmiali żyją krócej

Dlaczego nieśmiali żyją krócej? — na to pytanie szukali odpowiedzi amerykańscy naukowcy z Kalifornii.

Uczni ustalili, że to nie wina ich charakteru, ale częstych stresów, na jakie są narażeni, co wyzwała mechanizm zmniejszania się odporności osób nieśmiały.

„Wyniki badań są dramatyczne — nieśmiali nosiciele HIV mają nawet dziesięć razy wyższe stężenie wirusa we krwi niż ich bardziej odważni koledzy. Szybkość reprodukcji wirusa — mierzona właśnie jego stężeniem we krwi — to główny wyznacznik długości ich życia” — takie są wnioski z badań.

O tym, iż ludzie uczuciowi o melancholijnym charakterze żyją krócej, pisał już w starożytności Galen, nadworny medyk cesarza Marka Aureliusza. Współczesne badania, zamiast na mało precyzyjnych cechach charakteru, koncentrowały się natomiast na depresji. Pokazywały zależność między jej występowaniem, a niektórymi przypadłościami, na przykład osteoporozą, chorobami wieńcowymi, a nawet rakiem. Okazało się, że wśród ludzi pogrążonych w depresji prawdopodobieństwo rozwinięcia się choroby nowotworowej jest aż dwukrotnie wyższe, niż u osób wolnych od niej.

(Nie) zbawienne hormony w pigułkach

Zabójcza terapia

Hormonalna terapia zastępcza stosowana przez kobiety po menopauzie aż dwukrotnie zwiększa ryzyko zachorowania na raka piersi — wykazały badania Cancer Research UK, największe tego typu testy na świecie.

Dotychczas wydawało się, że kobiety przez lata zażywające w pigułkach dwa hormony (estrogeny i progestageny) są nieznacznie bardziej narażone na raka piersi niż

panie, które nigdy nie przyjmowały takich preparatów. Niestety, zwiększone ryzyko zachorowania na raka piersi występuje również u kobiet zażywających jedynie estrogen, choć jest mniejsze niż u tych, które biorą jednocześnie dwa hormony. W trwających pięć lat badaniach uczestniczyło ok. miliona kobiet, czyli co piąta Brytyjka w wieku 50-64 lat. Prawie co druga z nich stosowała hormonalną terapię zastępczą.

W dniach 15-19 marca w „Aktivosios Medicinos Centras” porad w związku z bólami kręgosłupa i pleców udzielać będzie lekarz-osteopata z Estonii. Rejestracja ograniczona.

Zapisy: tel. 272 57 97, 8 614 83035

(Zam. 086)

Szanowni Czytelnicy!

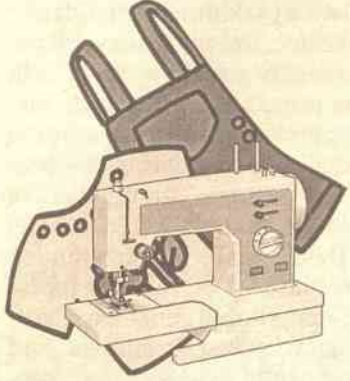
Zapraszamy Was nie tylko do lektury strony o zdrowiu, ale także do jej współtworzenia. Zachęcamy zatem do przesyłania pytań dotyczących zdrowia oraz opieki zdrowotnej. Wspólnie z medykami będziemy się starali udzielić odpowiedzi na najbardziej nurtujące Was pytania.

Listy należy przysyłać na adres redakcji: „Kurier Wileński” Birbinių g. 4a, 02121 Vilnius, z dopiskiem ZDROWIE

SAMI DLA SIEBIE

Wśród Was i Waszych kolegów na pewno jest masa utalentowanych osób. Tak naprawdę to każdy z nas posiada talent do czegoś, tylko często nie możemy w sobie tego odkryć i tak potrafimy przeżyć w tej nieświadomości całe życie. Mam nadzieję, że odkryjecie albo już odkryliście w sobie jakiś talent: ktoś zaczyna tworzyć wiersze, inny pięknie śpiewa, a tamten wspaniale gra na pianinie lub skrzypcach.

A może któryś w Was pięknie rysuje i ma zarówno szalone jak i praktyczne pomysły na projektowanie ubrań? Otóż posłuchajcie, jak wykorzystuje swoje talenty młodzież w Polsce:

Młodzież szkół średnich najpierw rysuje projekty, a po ich zatwierdzeniu szyje stroje i bierze udział w pokazach na ogólnopolskim festiwalu „Sami dla siebie”. Chłopak z Białegostoku swoją kolekcją zrobił prawdziwą furorę, otrzymał nagrody i propozycje sprzedaży swoich projektów. Wkrótce zaprezentuje swoje prace na europejskim konkursie młodych projektantów. No właśnie, bo kto może lepiej wiedzieć od Was samych, co lubicie, co Wam się podoba, w czym chcielibyście chodzić do szkoły i na dyskoteki. Myślę, że wcale nie głupi byłby pomysł urządzenia takiego pokazu własnoręcznie projektowanej mody w Waszej szkole lub klasie. Jeżeli uda się Wam zrealizować ten pomysł, napiszcie do nas i opowiedzcie, jak było. Myślę, że byłoby to bardzo ciekawe i pożyteczne dla wszystkich Czytelników Pocopotka i ich rodziców.

CZY JUŻ?

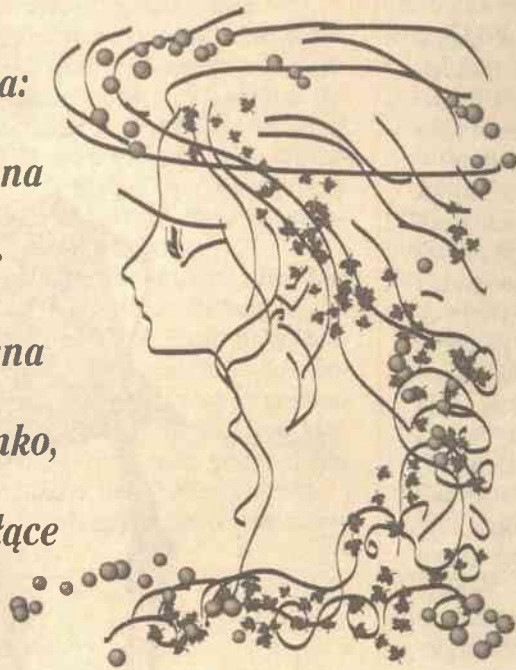
*Skarżyła się młoda trawka:
– Śnieg mnie gniecie
i nic nie wiem, może wiosna
już na świecie?*

*Skarżyła się leśna struga:
Lód mnie gniecie
i nic nie wiem, może wiosna
już na świecie?*

*Wstało rankiem złote słońko,
zaświeciło.*

*Lód na strudze, śnieg na łące
rozpuściło.*

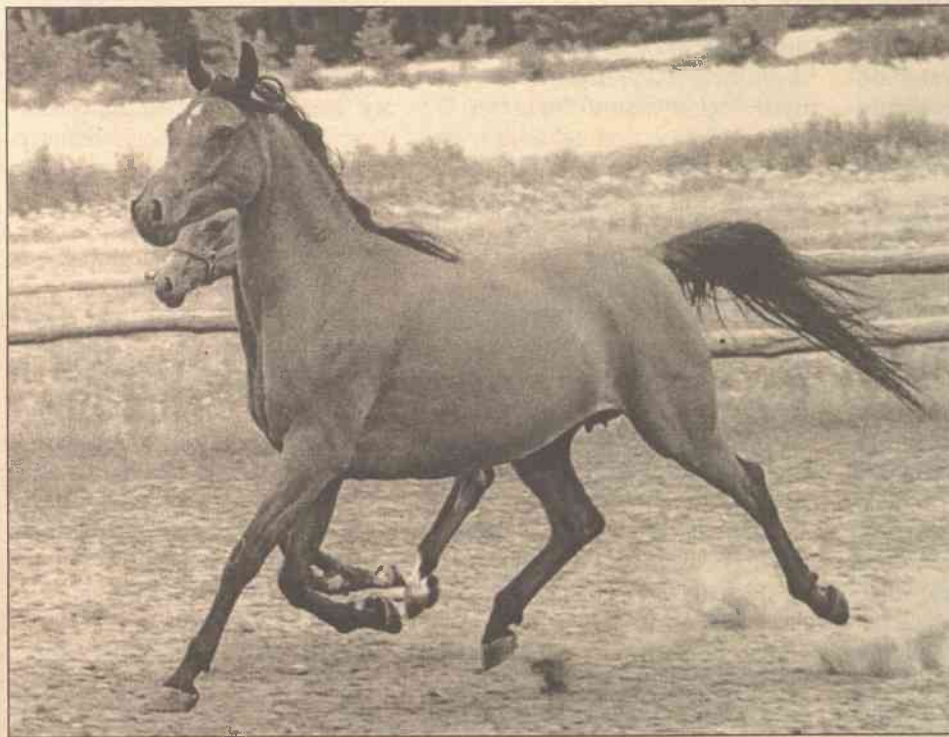
Hanna Ożogowska

Z cyklu: cudze chwalicie, a swego nie znacie

POLSKIE KONIE NA BIEGUNACH PODBIJAJĄ ŚWIAT

Któż z nas w dzieciństwie nie miał albo też nie marzył o tym, żeby pobujać się na koniku na biegunach. Dla wielu z nas była to najlepsza zabawka. Pamiętam, że ustawialiśmy się w kolejkę i nikt nie miał prawa przekroczyć określonego czasu na bujanie, bo zaraz rozlegał się wrzask i koleżanka czekająca na swoją kolej spychała poprzednika z konia. Otóż!

Polskie koniki na biegunach produkowane w firmie Pallas z Gostynia Wielkopolskiego trafiają do dzieci na całym świecie. Najnowsze modele potrafią nawet rzeć. Wystarczy, że maluch naciśnie przycisk ukryty na głowie zwierzęcia. Najwięcej zamówień pochodzi ze Stanów Zjednoczonych oraz państw należących do Unii Europejskiej. Ale te wspaniałe i niepowtarzalne koniki wysyłane są też do Kuwejtu, Republiki Południowej Afryki, Japonii, Australii i Izraela. Z fabryki w Gostyniu codziennie wyjeżdża kilkaset sztuk tych zabawek. Zakład wytwarza też pluszowe słonie, żyrafy, osły, lwy, a nawet wielbłądy – wszystkie na biegunach.

ZAGADKA

*Kolorowy domeczek,
ma maleńki ganeczek.
Przez malutkie wrota
wnoszą ciężar ze złota...*

Wasza Puciułka

ALE DOWCIP!

*Pewna kobieta chce kupić w
sklepie zimne nóżki.
– Czy są już nóżki?
– Jeszcze nie przyszły.*

Żarcik ortograficzny

GEĘ, GEĘ, GEĘ...

*Zabawiono się raz grą,
kto wynajdzie słówka z „ą”.
Jaś napisał słówek rząd,
a więc: mąka, łąka, prąd,
kąk, sąsiadka, bąk, bąbelek...
Nie dał się jednak zawstydzić Felek.*

Tak napisał:

Mądry zajac,

*przed pogonią uciekając,
krążył, krążył pod dąbrową,
w głąb jej umknął z całą głową.
Staś powiedział: – A ja chcę
znaleźć słówka z samym „ę”.*

I napisał:

Bęben bębni: bęc, bęc, bęc.

*Co to będzie, co to będzie,
gdy się złęknie gęś na grzędzie?*

Gęś opuści grzędę tę,

będzie gęgać: gę, gę, gę.

*Udały się rymy gęsie,
klasa ze śmiechu się trzęsie.*

Roman Pisarski

TAJEMNICE ZWIERZĄT

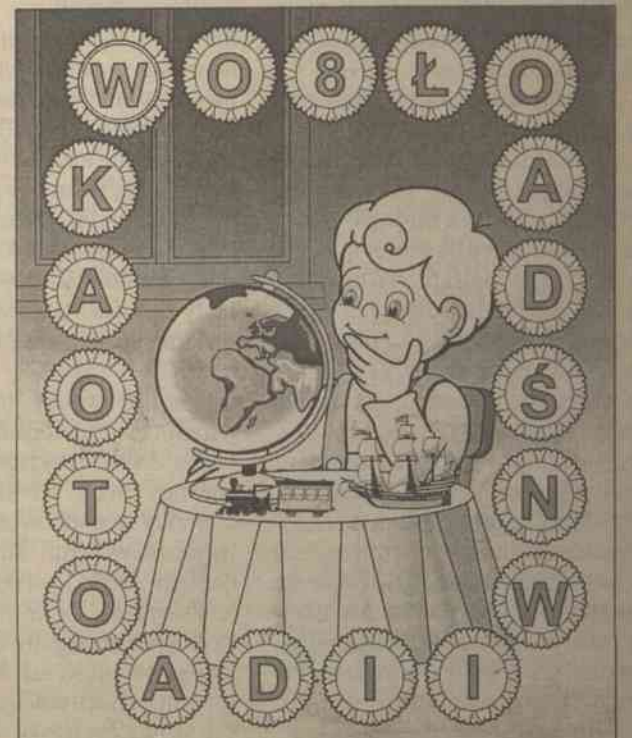
* **Chomiki** europejskie są samotnikami. Jeśli poza okresem rozrodczym spotkają na swej drodze innego chomika, natychmiast rozpoczyna się między nimi bójka. Są to waleczne zwierzęta, że potrafią zmusić do ucieczki nawet większego od siebie przeciwnika.

* W lecie **gronostaje** są czekoladowo brązowe, mają kremowe brzuszki, a koniec ogona czarny. Zimą ich barwa zmienia się na białą, jedynie końcówka ogona pozostaje czarna.

* **Pręgowiec** amerykański to ziemna wiewiórka, która żyje w niektórych rejonach Stanów Zjednoczonych i w Kanadzie. Kiedy pojawi się w okolicach zamieszkałych przez człowieka, chętnie zagląda do domów, robiąc przy tym dużo bałaganu.

Przeskakiwanka

Zaczynając od litery **W** i przeskakując zawsze o tę samą liczbę pól, zgodnie z ruchem wskazówek zegara, odczytajcie rozwiązanie - tytuł znanej powieści przygodowej.

Co u naukowców słycać?

Romuald Naruniec o polonistyce, kobietach i priorytetach

Osiem lat pracowałeś w szkole w Jaszunach. Czy akurat to zadecydowało o temacie rozprawy doktorskiej?

Tak, oczywiście. Właśnie w Jaszunach bliżej poznałem postać Michała Balińskiego. O Śniadeczkich jest głośniej, wydano na ich temat wiele literatury, Baliński pozostawał jakby w cieniu swego teścia Jędrzeja i jego brata Jana. Zająłem się nim w dużej mierze również z chęci przyczynienia się do popularyzacji tego nietuzinkowego przecieży historyka, publicyisty i działacza oświatowego.

Zajmując się jakąś postacią historyczną, badacze często mocno się do obiektu swoich dociekań naukowych przywiązują, rodzą się – choć jednostronne – jakieś wręcz osobiste więzi.

Mój promotor, profesor Zbigniew Sudolski z Uniwersytetu Warszawskiego, który jest wytrawnym znawcą literatury romantycznej, twierdzi, że ze swoimi bohaterami rozmawia, dyskutuje, zadaje im pytania – i otrzymuje odpowiedzi. Ja takiej wprawy, niestety, nie mam, z Balińskim nie konwersowałem, znalazłem jednak w nim wiele cech bardzo sympatycznych.

W tytule rozprawy określasz swego bohatera jako „mecenasa polsko-litewskich więzi kulturalnych”. Jaką płaszczyznę polskości i litewkości masz na myśli?

Regionalną. Aspekt regionalny był w literaturze romantycznej mocno uwytatniony. Baliński zawsze podkreślał, że jest urodzony na Litwie – dokładnie mówiąc, na Witebszczyźnie, a więc na terenie Wielkiego Księstwa. Z całą świadomością wskazywał na odrębność obywateli Wielkiego Księstwa od tych z Królestwa. Felietony, które pisywał do prasy warszawskiej – siedząc w Jaszunach, nad Mereczanką – opatrywał tytułem „Listy znad brzegów Krozenty”, od Krozna na Żmudzi. Wytykał koroniarzom, że tam, nad Wisłą, nijak nie potrafią zrozumieć, iż przybywający do stolicy obywatele znad Wilii czy Niemna są takimi samymi Polakami, jak tamci, tylko obyczajają mają nieco inne i ciut inaczej się wysławiają.

150 lat minęło, a wydaje się, że ten problem ciągle istnieje...

Do niektórych chyba ta prawda zaczyna już powoli docierać. Ta oporność to skutek zarówno peerełowskiej edukacji, w której nie było miejsca na polskie Wilno czy Lwów, jak też lansowanych przez współczesne media w Polsce stereotypów. Zdarzało się, że podczas pamiętnych wydarzeń na Litwie końca lat 80-tych i początku 90-tych (akurat wtedy odbywałem studia doktoranckie), przyjeżdżałem do Warszawy, a tamtejsi beszerwiserzy tłumaczyli mi, co się u nas dzieje i dlaczego dzieje się nie tak. W ich wypowiedziach fakty miały znaczenie drugorzędne, ważniejsze było wyobrażenie „znawców przedmiotu”, jak być powinno.

Na Uniwersytecie Pedago-

gicznym jesteś już 16-ty rok. Proszę o wizytówkę polonistyki.

Obecnie na wydziale mamy ogółem 215 studentów filologii polskiej. Najliczniejszy jest pierwszy rok – 40 osób. W zeszłym roku przyjęliśmy 35 osób, wcześniej – od 20 do 25. Tendencja wzrostowa ma różne przyczyny: ktoś chce koniecznie studiować właśnie na polonistyce, komuś innemu pasują studia gdziekolwiek. Ale nawet i ci, którzy przychodzą do nas po części z przypadku, w trakcie nauki często zasmakowują w polonistyce, robią u nas magisterium. Wielu wybiera sobie drugi, dodatkowy kierunek, choć nie jest to już obligatoryjne. Gdzieś 10 lat temu mieliśmy raptem 80 studentów, wzrost zatem mamy prawie trzykrotny. Wydaje się jednak, że to, co mamy dziś, to jest maksimum – z różnych względów. Jeden to ten, że, według ministerstwa, nastąpiło już nasycenie rynku pracy polonistami i może nastąpić kształcenie przyszłych bezrobotnych. Niezupełnie się z tym zgadzamy, choćby dlatego, że uważamy studia nad językiem i literaturą polską czymś więcej niż tylko opanowanie specjalności. Uwzględniając, iż wstępują do nas tylko maturzyści po szkole polskiej, mają te studia wymiar znacznie szerszy.

Skoro więc polonistyka to nie tylko same studia, ale też inne ważne rzeczy, wiążące się z pielęgnowaniem ojczystej mowy, kształtowaniem tożsamości, jak ten imponujący potencjał jest wykorzystywany na uczelni, jak się przejawia w innych formach aktywności, pozaakademickich? Ze po polonistyce wielu się wykazuje na różnych polach, to rzecz powszechnie znana, ale na uczelni?

Byliśmy organizatorami szeregu konferencji naukowych, na których omawiano tematy związane z literaturą w Wilnie w XIX-XX w., z poezją na Wileńszczyźnie w XX stuleciu. Inicjatywy te były podejmowane w kontekście wielokulturowości regionu, zapraszaliśmy więc specjalistów od literatury litewskiej, białoruskiej, żydowskiej, tatarskiej i innych. Naszą intencją było ukazanie różnorodności kultury wileńskiej. Współpracujemy z ośrodkami naukowymi w Polsce – Akademią Pedagogiczną w Krakowie, Katedrą Literatury i Kultury Pogranicza Uniwersytetu Jagiellońskiego, mamy bardzo bliskie kontakty z profesorem Tadeuszem Bujnickim, który prowadzi w Wilnie rozmaite badania naukowe. Ogromnie ważna jest dla nas współpraca z polonistami Uniwersytetu Wrocławskiego. Nasi pracownicy mają też indywidualne kontakty z naukowcami z Polski. Językoznawcy np. zajmują się badaniami języka polskiego na Wileńszczyźnie, jego niepowtarzalnych cech szczególnych – nam jest łatwiej to robić niż komukolwiek innemu, choćby dlatego, że badacze sami z tej językowej gleby wyrosli. W październiku organizuje-

Romuald Naruniec, ur. w 1957 r. w Wilnie. W 1980 r. ukończył polonistykę i historię w Instytucie Pedagogicznym w Wilnie. W latach 1991-1994 odbył studia doktoranckie na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, tam obronił pracę doktorską. W latach 1980-1988 pracował jako nauczyciel historii i języka polskiego w Szkole Średniej im. Michała Balińskiego w Jaszunach. Od 1988 r. — wykładowca historii literatury polskiej na Uniwersytecie Pedagogicznym w Wilnie, od 1996 r. — docent, prodziekan Wydziału Sławistyki. Autor monografii „Michał Baliński jako mecenas polsko-litewskich więzi kulturalnych” oraz około 30 prac z dziedziny historii literatury polskiej, polsko-litewskich więzi kulturalnych w XIX w. Fot. archiwum

my konferencję metodyczną, na którą zaprosimy nauczycieli polonistów ze szkół na Litwie, będziemy mieli w roli prelegentów wybitnych metodyków z wielu ośrodków w Polsce. Jest to sposób na przejmowanie najnowszych osiągnięć w metodyce, a warsztaty praktyczne pomogą przenieść je od razu do naszych szkół.

Wcześniej urządzone były na polonistyce praktyki letnie, ekspedycje, w trakcie których zbierano materiał etnograficzny, folklorystyczny, językowy – to, co przemija, co trzeba koniecznie utrwalic i ocalić. Czy jest to praktykowane obecnie?

Niestety, ten kierunek działalności pozostaje w dużej części jedynie w naszych planach. Powiedzieć jednak mogę, że prace naszych studentów – dyplomowe i magisterskie – są pisane wyłącznie na tematy związane z Wileńszczyzną.

Bazują jednak na źródłach już spisanych, na zbiorach archiwalnych i bibliotecznych. A jak z materiałem żywym? Pamiętam artykuł z „Czerwonego Sztandaru” z 1979 roku „Poloniści badają folklor” autorstwa Ludmiły Siekackiej i Tadeusza Jasińskiego o tym, jak wielką przygodą były letnie prace badawcze w okolicach Wersoki i jaki obfity plon przyniosły.

Ja też to pamiętam, nie tylko z gazety, bo osobiście w tym brałem udział, razem z moją przyszłą żoną...

Więc rzeczywiście dla was obojga była to praktyka bardzo owocna...

Takie badania trzeba robić dalej. Wiąże się to jednak z wieloma problemami. Ktoś musi tym kiero-

wać, poświęcić czas, przenosząc urlop na miesiące zimowe. Trzeba znaleźć fundusze. Mam jednak nadzieję, że podobne rzeczy będziemy kontynuowali. Argumentem na ich korzyść jest to, że zebrany materiał można przecież wykorzystać do celów naukowych.

Jaki procent na polonistyce stanowią studentki?

Na pierwszym roku mamy obecnie dokładnie 88 proc. pań, ale to wyjątek, na pozostałych jest 95-98 proc.

Nie jest to dowód na istnienie tendencji totalnego ukobocenia szkolnictwa? Czy idzie to na korzyść wychowanków, czyli chłopców? W tradycji starożytnej mistrzem, nauczycielem życia chłopca mógł być tylko mężczyzna.

Powiem więcej: mężczyźni pracujący w szkole też bardzo często upodabniają się do kobiet, niewieścieją. Nie jest to sytuacja dobra.

A czy nie jest to jednocześnie oznaka pewnej degradacji samego zawodu nauczyciela? Wszak jeżeli mężczyzna pracuje w szkole, to często komentarz jest taki: no tak, nieudacznik, niezdara, nic lepszego nie potrafił znaleźć.

A może świadczy to jednocześnie o przebojowości kobiet i oddawaniu pozycji przez mężczyzn? Mówiąc jednak poważnie, spora część naszych studentów chłopców ma twarde zamiary podjęcia pracy w szkole, więc sytuacja nie jest chyba aż tak katastrofalna. Oczywiście, większa liczba mężczyzn w szkole miałaby dobry wpływ na wychowanie nie tylko chłopców, ale i dziewcząt. Cóż, kiedy takie są priorytety polityki państwowej, przy której z zarobku w szkole trudno jest utrzymać rodzinę. Właśnie tu musiałyby nastąpić zmiany,

a wtedy mniej byłoby powodów do niepokoju o zbytne zniewieścienie oświaty.

Rozmawiamy 8 marca, więc chyba to dlatego tak się nam ten wątek kobiecy rozwija. Oddajmy kobietom, co im się w tym świątecznym dniu należy, czyli życzymy wiele szczęścia i radości, a sami spróbujmy temat ująć bardziej globalnie. Jak oceniasz stan naszego nauczycielstwa i szkolnictwa na dziś?

Różnie. Czasem nauczycieli podziwiam, że potrafią w warunkach, jakie mają, osiągać wspaniałe sukcesy. Innym znów razem odnoszę wrażenie, że do zrobienia jest jeszcze bardzo wiele, a możliwości są marnowane.

Dzięki temu, że otrzymujesz tzw. materiał od razu po maturze, masz dobrą możliwość oceny: jacy są nasi uczniowie, jaki jest poziom wiedzy, przygotowanie ogólne?

Zróżnicowanie jest spore: jedni na pierwszej sesji otrzymują przeciętnie po 9,7- 9,8 pkt, inni na poziomie 5 czy 6. Z biegiem lat poziom jednak stopniowo się wyrównuje.

Masz już sporą skalę porównawczą: 15 roczników maturzystów. Jakie dają się zauważyć tendencje?

Szczególnie widoczny jest wzrost poziomu wiedzy polonistycznej. Pojawiły się nowe podręczniki, nowe programy, nie obowiązuje cenzura, czyli dostęp do wszystkich utworów jest wolny. Młodzież dzisiejsza jest odczytana, ma bogatą wiedzę. Widać, że ambicją większości szkół jest wysoki poziom wykładania języka ojczystego. Ewidentna jest też lepsza znajomość języka litewskiego. Pod koniec lat 80-tych zdarzały się przypadki, że maturzysta prawie w ogóle nie znał litewskiego. Dziś tego już nie ma, nawet w szkołach wiejskich.

Czy pokusisz się o prognozę, jak się będzie rozwijała oświata polska na Litwie pod presją podwójną: polityki wewnętrznej, kładącej silny nacisk na litewskość, i nadchodzącego z Europy kosmopolityzmu?

Bycie prorokiem to rzecz niebezpieczna. Mam nadzieję, że nie będziemy już przerabiali tego, co obecnie jest widoczne na Łotwie. U nas to chyba etap miniony. Sądzę, że dobre szkoły utrzymają się na pewno. Polski staje się obecnie językiem europejskim. To może być pewna szansa i dla nas tu: niewykluczone, że zwiększy się potrzeba nauczania języka polskiego wielu studentów naszej uczelni. Jeśli chodzi o presję, o których mówisz, to może niekoniecznie, występując razem, muszą się one potęgować? Może akurat procesy europeizacji skutecznie wybiją z głowy rodzicom przekonanie, że szansa na sukces ich dziecka jest znajomość wyłącznie litewskiego? Kiedy cała Europa stanie otworem, muszą siłą rzeczy pojawić się inne priorytety językowe, a wśród nich polski na pewno znajdzie się na poczesnym miejscu.

Rozmawiał Jan Sienkiewicz

Ralf Schumacher przejdzie do Renault w 2005 roku

Ekipy zaciskają pasa

Dyrektor teamu Renault Flavio Briatore kupił do swojej ekipy Ralfa Schumachera — doznał wczoraj na pierwszej stronie niemiecki dziennik „Bild”. Zdaniem dziennikarzy niemieckiego kierowca zmieni zespół po tym sezonie Formuły 1.

„Osiągnęliśmy porozumienie z szefem Renault Flavio Briatore we wszystkich najważniejszych kwestiach. Sfinalizowanie kontraktu jest już formalnością” — powiedział menedżer kierowcy, Willi Weber twierdząc, że do podpisania umowy może dojść podczas zaplanowanego na 4 kwietnia wyścigu o Grand Prix Bahrajnu. Sam kierowca zapytany przez „Bild” o możliwość przejścia do Renault

stwierdził: „Na razie nie mogę nic potwierdzić. Myślę, że jakiegokolwiek decyzje są kwestią najbliższych kilku dni”.

O możliwości odejścia Schumachera z teamu Williams-BMW mówiło się już od kilku tygodni. Powodem tych spekulacji jest brak porozumienia kierowcy z właścicielem zespołu Frankiem Williamssem na temat obniżenia jego zarobków przy okazji przedłużenia kontraktu, którego termin upływa w tym roku.

W tym sezonie Schumacher zarobi 12 milionów euro, jednak większość ekip zamierza w najbliższych latach ograniczyć swoje wydatki w wyniku problemów finansowych i wycofywania się z Formu-

ły 1 najzamożniejszych sponsorów, przede wszystkim producentów wyrobów tytoniowych.

Niedawno Niemiec, który jest drugi wśród najlepiej zarabiających kierowców w tym sezonie (jego starszy brat Michael dostanie w tym roku 35 mln euro), zaprzeczył w jednym z wywiadów jakoby powodem braku porozumienia były kwestie finansowe.

Jeśli Ralf Schumacher zdecyduje się na przejście do Renault, Frank Williams będzie miał duży problem, bowiem straci po tym sezonie obydwu kierowców. W grudniu kontrakt z teamem McLaren-Mercedes od 2005 roku podpisał Kolumbijczyk Juan Pablo Montoya.

W ubiegłym sezonie Montoya

zajął trzecie miejsce w MŚ kierowców, a Schumacher był czwarty. Obydwaj zapewnili ekipie Williams-BMW tytuł wicemistrzowski wśród konstruktorów. W tej sytuacji być może Williams-BMW pozyska doświadczonego Szkota Davida Coultharda, którego miejsce w McLaren-Mercedes zajmie od przyszłego roku Montoya. Kolumbijczyk będzie partnerem Fina Kimi Raikkonena, aktualnego wicemistrza świata kierowców.

W tym sezonie barwy Renault reprezentują: Hiszpan Fernando Alonso — uznany za największe objawienie ubiegłorocznych MŚ Formuły 1 — oraz Włoch Jarno Trulli, którego kontrakt z tym zespołem kończy się na jesieni.

Kwalifikacje bokserów — 47 wolnych miejsc do obsadzenia

Pozostały cztery turnieje

47 wolnych miejsc pozostało do obsadzenia w olimpijskim turnieju bokserkim. Prawo startu w Atenach już zapewniło sobie 44 zawodników. Pięściarze będą startować w czterech turniejach kwalifikacyjnych.

Jednym z nich jest turniej im. Feliksa Stamma, który odbędzie się od 29 marca do 5 kwietnia w Warszawie.

Pierwszą olimpijską kwalifikacją były mistrzostwa Europy w Puli. Wszyscy medalisti (44), w tym dwóch litewskich bokserów — Rolandas Jasevičius (69 kg) i Jaroslav Jakszto (+ 91 kg) — zapewniło sobie udział w igrzyskach. Do rozegrania pozostały cztery turnieje kwalifikacyjne.

W dniach 29 marca — 5 kwiet-

nia odbędą się dwa z nich — w Warszawie i Płowdiu. W Warszawie rywalizować będą bokserzy w pięciu wagach — muszej (51 kg), piórkowej (57 kg), lekkopółśredniej (64 kg), średniej (75 kg) i ciężkiej (91 kg).

Natomiast zmagania w Bułgarii będą się toczyć w sześciu kategoriach — papierowej (48 kg), koguciej (54 kg), lekkiej (60 kg), półśredniej (69 kg), półciężkiej (81 kg) oraz superciężkiej (+ 91 kg). W obu miastach olimpijskie paszporty (imienne) wywalczą finaliści.

Po tych imprezach pewnych startu w Atenach będzie już 66 bokserów.

Od 19 do 26 kwietnia w Goeteborgu odbędzie się turniej w tych samych wagach co w Warszawie,

a w Baku (26.4.-3.5.) w tych kategoriach, w których wcześniej walczone w Płowdiu.

Z dwóch ostatnich kwalifikacji awans zdobędą triumfatorzy oraz w niektórych wagach pokonani w finałach, a być może nawet półfinaliści (oprócz ciężkiej i superciężkiej, gdzie w Atenach będzie najmniej uczestników). Możliwe, że dojdzie do pojedynków o trzecie lokaty. Wiele będzie zależało od decyzji federacji greckiej, która jako gospodarz może wystawić bez eliminacji sześciu bokserów. Wagi musi podać po turniejach w Warszawie i Płowdiu.

Ciekawą kwestią jest także sprawa Wielkiej Brytanii. Tamtejsi pięściarze mają ułatwione zadanie, bowiem w ME czy kwalifikacjach

mogą startować w barwach swoich krajów — Walii, Anglii, Irlandii Płn. Nie należą jednak do potentatów, zaliczają się tylko do średniaków, o czym świadczy fakt nie wywalczenia żadnej kwalifikacji w Puli.

Limit miejsc dla bokserów z Europy w Atenach:

papierowa — 8
musza — 8
kogucia — 8
piórkowa — 8
lekka — 9
lekkopółśrednia — 9
półśrednia — 9
średnia — 9
półciężka — 9
ciężka — 7
superciężka — 7

Hokeiści Tampa Bay Lightning najwyżej rozstawieni

Chabibulin bronił doskonale

Hokeiści Tampa Bay Lightning zremisowali na wyjeździe z Detroit Red Wings po dogrywce 1:1, zapewniając sobie pierwsze miejsce w Southeast Division na koniec sezonu regularnego ligi NHL.

Oznacza to, że — niezależnie od dalszych wyników — wystąpią w rozgrywkach o Puchar Stanleya, jako jeden z trzech najwyżej rozstawionych zespołów na Wschodzie. Pierwsze trzy miejsca w fazie play

off w każdej konferencji są bowiem zarezerwowane dla liderów dywizji, bez względu na ich dorobek punktowy. Hokeiści z Tampa Bay są aktualnie najlepszym zespołem w lidze.

Gospodarze meczu w Detroit przeważali na lodowisku, oddając w sumie 38 strzałów, ale w bramce Lightning doskonale spisywał się Nikołaj Chabibulin, który puścił krążek do siatki tylko raz, przy ataku Tomasa Holmstroma, w 36. minucie.

Europejska Unia Piłkarska (UEFA) odrzuciła apelację brazylijskiego obrońcy Realu Madryt Roberto Carlosa i podtrzymała karę dyskwalifikacji na dwa mecze za uderzenie piłkarza Bayernu Monachium Martina Demichelisa. Oznacza to, że Brazylijczyk nie będzie mógł zagrać dzisiaj w rewanżowym meczu 1/8 finału Ligi Mistrzów oraz, w przypadku awansu, w pierwszym spotkaniu ćwierćfinałowym. W pierwszym spotkaniu w Monachium (1:1) Roberto Carlos uderzył Argentyńczyka Demichelisa z Bayernu, ale uszło to uwadze sędziego i piłkarz Realu w czasie gry nie został ukarany. UEFA nałożyła dyskwalifikację na podstawie analizy zapisu wideo. Fot. archiwum

4. runda piłkarskiego Pucharu UEFA

Dobra passa Szkotów

Rywalizacja Celticu Glasgow z Barceloną zapowiada się najbardziej interesująco spośród spotkań 4. rundy piłkarskiego Pucharu UEFA. Pierwszy mecz odbędzie się jutro w Szkocji, rewanż dwa tygodnie później w Hiszpanii.

Celtik, który w finale poprzedniej edycji Pucharu UEFA przegrał z FC Porto, wyśmienicie spisyuje się w lidze. Ostatnio odniósł 25 zwycięstwo z rzędu, co jest rekordem szkockiej ekstraklasy. W rewanżowym meczu 3. rundy Pucharu UEFA przegrał wprawdzie 0:1 z Teplicami, ale ponieważ pierwsze spotkanie wygrał 3:0, awansował do czołowej szesnastki.

Także Barcelona ma świetną passę. W niedzielę pokonała w lidze Real Mallorca 3:2 i było to jej dziewiąte zwycięstwo z rzędu (wliczając mecze pucharowe). W poprzedniej rundzie Pucharu UEFA zespół z Katalonii wyeliminował Broendby Kopenhaga.

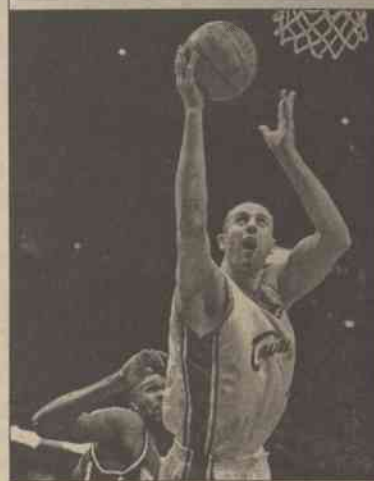
W 4. rundzie Pucharu UEFA wystąpią także trzy inne drużyny

hiszpańskie. Real Mallorca zagra z Newcastle United, CF Valencia z tureckim Genclerbirligi Ankara, a Villarreal z Romą. Losowanie było dosyć szczęśliwe dla zespołu Girondins Bordeaux, który wyeliminował Groclin Dyskobolę Grodzisk Wlkp.. W 4. rundzie francuska drużyna spotka się z belgijskim Club Bruges.

Trudniejsze zadanie czeka inne francuskie zespoły. AJ Auxerre trafił na PSV Eindhoven, a Olympique Marsylia na Liverpool. Jerzy Dudek, który ostatnio stracił miejsce w bramce Liverpoolu, pozostał jedynym polskim piłkarzem w tej fazie rozgrywek.

W porównaniu z losowaniem nastąpiła jedna korekta. Władze federacji europejskiej przychyliły się do prośby Interu Mediolan, by gospodarzem pierwszego spotkania była Benfica Lizbona. Inter wniósł o przeniesienie pierwszego meczu do Portugalii, gdyż 10 marca na stadionie San Siro w Mediolanie odbędzie się mecz Ligi Mistrzów AC Milan — Sparta Praga.

Sprintem

Wybrany z numerem 1 w ostatnim drafcie LeBron James poprowadził ekipę Cleveland Cavaliers nad zwycięstwa w Atlancie nad miejscowymi Hawks 108:102. Okrzyknięty następcą Michaela Jordana młody koszykarz zdobył 34 pkt, w tym trzy w ostatniej minucie z rzutów wolnych. Žydrūnas Ilgauskas rzucił 20 punktów, zaliczył 8 zbiórek i wykonał 4 bloki. W dużym stopniu dzięki Jamesowi i Ilgauskasowi „Kawalerzyści”, którzy jeszcze niedawno należeli do najsłabszych w lidze, walczą dziś o udział w play off. Po sukcesie w Atlancie Cavaliers wysunęli się na ósme miejsce na Wschodzie, premiowane grą o mistrzostwo ligi, wyprzedzając Toronto Raptors i Miami Heat.

16 zwycięstwo w koszykarskich mistrzostwach Izraela wywalczył Hapoel Tel Awiw Virginijusa Praškevičiusa, pokonując na własnym parkiecie mistrza kraju Maccabi Tel Awiw Šarūnasa Jasikevičiusa 96:71. Praškevičius zdobył 25 punktów, wszystkie w drugiej połowie gry.

Jutro z Barcelony do Kowna przybędzie kierownik Euroligi Jordi Bertomeu, który przed meczem Žalgirisu Kowno z Maccabi Tel Awiw wręczy Arvydasowi Sabonisowi nagrodę dla najwartościowszego zawodnika sezonu. To już druga wizyta Bertomeu w tym mieście. W październiku 2002 roku spotkał się on z premierem Litwy Algirdasem Brazauskasem i zapoznał się z budową nowej hali sportowej w Kownie.

Gediminas Šaraukas został zwycięzcą turnieju szachowego „Open International de Selestat” we Francji. Litewski szachista zebrał 6 punktów z 7 możliwych, odnosząc zwycięstwo w 5 partiach i raz doznając porażki. W turnieju udział wzięło 214 szachistów.

Litewski siłacz Žydrūnas Savickas już po raz drugi zwyciężył w prestiżowych zawodach Arnold's Strongman, które co roku odbywają się w USA. 28-letni mieszkaniec Birž pokonał wielokrotnego mistrza świata, Norwega Svenda Karlsona i tylko trochę mniej utytułowanego Polaka Mariusza Pudziałowskiego. Mierzący 192 cm i ważący 139 kg Savickas jako nagrodę otrzymał 16 tys. USD i jeep Hummer H2. Litewski siłacz nie wie jeszcze, czy odbierze główną nagrodę o wartości 50 tys. dolarów, gdyż za załatwienie wszelkich formalności związanych z przetransportowaniem Hummera na Litwę (ubezpieczenia, cło itd.) trzeba zapłacić równowartość samochodu. Według przepisów turnieju Arnold's Strongman głównej nagrody — Hummer — nie wolno sprzedać w USA.

ŚRODA 10. III

6.00 Dzień dobry
8.50 Filmy anim.
10.15 Film dok.
10.40 Drogi.
Samochody. Ludzie
11.10 Dla wsi
11.40 36,6
12.10 Wieczorny autograf
13.05 Koncert
15.00 Podróże
15.30 Pytanko
15.45 Dramat
„Południowy region centralny”
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 Niech żyje klasyka
18.00 Film anim.
18.30 Wiadomości
18.45 S. „Komisarz Rex”
19.35 Poglądy
Bartkusa
20.25, 21.59 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Klub prasowy
22.00 Niezłotliwe
22.45 Nowości
domu kultury
23.00 Wiadomości
23.05 Komedia
„Przyjaciele Jany”

11.45 S. „Upał w Los Angeles”
12.40 Śmietanka
13.40 Program rozr.
14.20 Thriller
„Na skraju śmierci”
16.05 Melodramat
„Śmierć i miłość w dolinie kwiatów”
17.55 Próba władzy
19.15 Szokująca dokumentalistyka
20.00 Dziś
20.20 Pora zmięrczu
21.20 Dramat
„Marie-Line”
23.55 Przegląd sportowy
0.40 Rozrywki SMS
2.40 Telegra „Rozbierz mnie”
5.00-6.35 DW

3

6.40 Telesklep
6.55 Filmy anim.
7.45 Pomoc TV
8.15 Nomena
9.15 S. „Dzikuska”
10.15 S. „Wirginia”
11.15 TV „Lietuvos rytas”
12.15 Film fant. „Park jurajski”
14.40 Program dla dzieci
15.40 S. „Salomea”
16.40 S. „Dzikuska”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Film dok. „Ekipa”
20.00 Pomoc TV
20.30 1 kontra 1
21.30 S. „CSI: kryminolodzy”
22.40 Wiadomości
23.05 Mecz ligi mistrzów UEFA
0.55 S. „Żonaty i dzieciaty”
1.25 Telesklep

9.55 Telesklep
10.10, 18.00 S. „Garfield i przyjaciele”
10.50, 18.40 S. „Gliny”
11.40 Tangorama
13.00, 20.55 Humor ekstremalny
13.10 Dramat „Tato”
15.00 Gra „Hazard SMS”
17.00 Interaktywny show
19.30 Tangorama
21.10 S. „Tarzan”
21.35 Mecz Ligi Mistrzów UEFA
23.35 Przegląd Ligi Mistrzów UEFA
0.10 Znajomość SMS
1.10 Telesklep

TANGO TV

TV POLONIA

14.40 Retrospektywa
16.20 Filmy anim.
16.25 Filmy anim.
17.25 Rosyjska ulica
17.40 Słowo chrześcijanina
17.55 Pytanko
18.10 Magazyn wojskowy
18.35 Szukam pracy
19.30 Wiadomości
20.00 Program S
20.30 W świecie kina
21.00 Dokumentalistyka światowa
22.00 Panorama
22.30 Styl
23.15 Wędrowki kulinarne

6.25 Rowerowy show
6.50 Filmy anim.
8.15 S. „Żona Judasza”
9.05 S. „Ziemia nadziei”
10.00 Od... do
11.10 Nurty
11.55 Komedia „Europejskie podróże rodziniki gluptasów”
14.40 Filmy anim.
16.50 S. „Brzydka Betty”
17.45 S. „Ziemia nadziei”
18.45 Wiadomości
19.10 Wybacz
20.00 Rowerowy show
20.25 Narodowa liga muzyczna
21.45 Wywiad dnia
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Sześć stóp pod ziemią”
23.40 Samochody i ludzie

8.00 Z Wilna
8.20 Stolica
8.40 Prawo i człowiek
9.15 S. „Trójka kontra wszyscy”
10.00 Wiadomości
10.25 Z Moskwy
10.45 Duże gospodarstwo
11.00 S. „Tajga”
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” — magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.15 Z Moskwy
13.30 Życie prywatne
14.15 Kronika teatralna XX w.
14.40 Krótkie spieczę
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab. „Na muromskiej drodze”
17.40 S. „Zwyczajne prawdy”
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Z Moskwy
19.50 Reklama
20.30 S. „Trójka kontra wszyscy”
21.15 S. „Tajga”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab. „Dwa i jeden”
23.40 Klub-blef

0.10 ULTRA
0.35 ABC zdrowia

4

6.40 Dziennik mamy
7.10 Próba władzy
7.20 Program rozr.
8.00, 18.05 S. „Włoskie namiętności IV”
9.10 S. „Lokatorzy”
9.30 Komedia „Buster”

8.30 Bądźmy zdrowi
9.00 Prowincja
9.30 Twój wychowanek
10.00-14.00 Transmisja z Sejmu

17.05 Film fab. „Witajcie,
18.55, 20.00 Proponujemy!
19.00 Twój wychowanek
19.30 Bądźcie zdrowi
20.05 Film fab. „Witajcie”
22.00 Film dok.

7.00 Niepodobni — felieton
7.15 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości o 8.00
9.00 Wiadomości
9.11 Pogoda
9.13 Woronicza 17
9.25 „Klan” — telenowela
9.45 Eurotel — magazyn
10.00 Film anim. — dla dzieci
10.10 Budzik — program dla dzieci
10.35 S. anim. „Trzy misie”
11.05 Plus minus — magazyn ekonomiczny
11.30 Polska bez fikcji
12.05 Forum — program publ.
12.50 Film anim.
13.00 Wiadomości
13.10 Wieści polonijne
13.25 Publ. kult.
13.45 Jest takie miejsce
14.05 „Grający z talerza” — film fab.
16.00 Wiadomości
16.10 Na zdrowie. Jagielski — talk show
16.45 Film animowany
17.00 „Klan” — telenowela
17.25 Kulisy i sensacje
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Gość Jedynki
18.30 Budzik — program dla dzieci
19.00 S. anim. „Trzy misie”
19.25 Jest takie miejsce
19.45 Rozmowy na nowy wiek
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.10 „Klan” — telenowela
21.35 Być Polakiem — reportaż
22.05 „Grający z talerza” — film fab.
23.45 Irak 2004
24.00 Panorama
0.20 Sport-telegram
0.23 Prognoza pogody
0.30 Linia specjalna
1.25 Monitor Wiadomości

Pod patronatem „Kuriera Wileńskiego”

W marcu Centrum Kultury w Nowej Wilejce organizuje już piąty Regionalny Festiwal Dziecięcy Sztuki i Rzemiosła „Vieverselis” (Skowronek). W festiwalu weźmie udział 2000 dzieci z wileńskich żłobków-przedszkoli, szkół, uczelni wyższych i szkół pomaturalnych, centrów szkolenia niepełnosprawnych oraz szkół rejonu wileńskiego w Szumsku, Ławaryszkach i Mickunach.

Piąty Regionalny Festiwal Dziecięcy Sztuki i Rzemiosła odbędzie się w dniach 10, 17, 24, 31 marca. Początek koncertów i wystaw o godz. 16.00. Imprezy będą się odbywały w Nowowilejskim Centrum Kultury (Pergalés 8).

Uczestnicy koncertów i wystaw:

10 marca o godz. 16.00
Wileński Żłobek-Przedszkole „Vilnelė”
Wileńska Szkoła Początkowa „Zaliakalnio”
Wileńska Szkoła Podstawowa „Pavilnio”
Wileńska Szkoła Podstawowa w Nowej Wilejce
Szumska Szkoła Podstawowa w rej. wileńskim
Wileńska Szkoła Techniczna nr 3

17 marca o godz. 16.00
Wileński Żłobek-Przedszkole „Saulėtekis”
Wileński Żłobek-Przedszkole „Rugiagėlė”
Wileńska Szkoła Podstawowa „Vilnės”
Wileńska Szkoła Średnia w Nowej Wilejce
Mickuńska Szkoła Średnia w rej. wileńskim
Wileńska Szkoła Muzyczna w Nowej Wilejce

Sponsorzy festiwalu: Ministerstwo Kultury Republiki Litewskiej, VŠĮ Centrum Szkoleniowe „Mes esame”.
Wstęp wolny

Rosyjski Teatr
Dramatyczny

Repertuar na najbliższy tydzień

12.03 godz. 18.00 — premiera „Ożenek”.

13.03 godz. 18.00 — „Kruk”.

14.03 godz. 12.00 — „Czarodziej z miasta Szmaragdów”.
godz. 18.00 — „Wassa”.

Serdecznie zapraszamy

na recital

Anny Pożlewicz
„Odnaleźć siebie”13 marca, w sobotę,
o godz. 18.00na scenie Domu Kultury
Polskiej, ul. Naugarduko 76

Wstęp wolny

ul. Pylimo 17

Repertuar
na 10 marca

WIELKA SALA
„Splamiony honor” — 9-11.III — godz. 15.15, 21.15; 7.III — godz. 15.30, 21.30.
„Po 18 latach” — 9-11.III — godz. 11.30, 17.15, 19.15; 7.III — godz. 11.30, 17.30, 19.30.
„Cudowny las” — godz. 13.30.

SALA 88
„Interstella 5555” — godz. 21.00.
„Ostatni samuraj” — godz. 13.00, 15.45.
„Mistyczna rzeka” — godz. 18.30.

Instytut Polski w Wilnie
Instytut Książki (Kraków)uprzejmie zapraszają na
wystawę książek

Literatura Polska dla
Dzieci i Młodzieży
oraz
Nowości Literatury
Polskiej 2003

10-15 marca 2004 r.
Biblioteka
im. Adama Mickiewicza
(ul. Trakę 10, Wilno)

Gwiazdy mówią, że dziś...

BARAN. Niektóre zadania i sprawy powoli zaczynają się klarować. Kilka dręczących Cię problemów uda się wreszcie rozwiązać. Rób spokojnie to, co do Ciebie należy i nie oglądaj się na innych. Staraj się myśleć nie tylko o sobie.

BYK. Wenus znajdująca się teraz w Twoim znaku rozłożyła nad Tobą ochronny parasol. Dzięki jej wpływom unikniesz wielu niepotrzebnych kłopotów i konfliktowych sytuacji. Najważniejsze staną się uczucia.

BLIŹNIĘTA. Samotne Bliźnięta powinny teraz wykorzystać każdą okazję do nawiązania romansu. Wszystko wskazuje na to, że może on zaowocować dłuższym i bardziej poważnym uczuciem. Baran jest tą osobą, o względy której warto się ubiegać.

RAK. Duży wpływ na Twoje dzisiejsze działania będzie wywierał Księżyc znajdujący się w Wadze. Pod jego wpływem staniesz się bardziej wrażliwy i towarzyski. Łatwiej też osiągniesz porozumienie w sprawach zawodowych i osobistych.

LEW. Dzisiejszy sekstyl Wenus/Uran wpłynie na Ciebie korzystnie. Odczujesz większą potrzebę kontaktu z ludźmi. W pracy zabłyśniesz nowymi oryginalnymi pomysłami. Uważaj jednak przy wprowadzaniu ich w życie. Łatwo teraz popełnić błąd.

PANNA. Skup się na sprawach, które Ci mogą przynieść wymierne korzyści. Wykorzystaj każdą okazję sprzyjającą takim przedsięwzięciom. Bez wahania podpisuj nowe umowy i finansowe transakcje. Praca w tym miesiącu przyniesie Ci duże zyski.

WAGA. Sprawy zawodowe wymagają od Ciebie dużego poświęcenia. Niektórym zadaniom trudno Ci będzie samodzielnie sprostać. Lepiej więc zawnazę rozejrzyj się za odpowiednim doradcą lub pomocnikiem. Wykorzystaj wszystkie swoje talenty i umiejętności. Pokaż wszystkim na co Cię tak naprawdę stać.

SKORPION. Dzisiaj doprowadź do zakończenia wszelkie zaległe sprawy. Osoby, z którymi współpracujesz chętnie Ci w tym pomogą. Wspólnymi siłami na pewno szybciej osiągniecie wymarzony sukces.

STRZELEC. Praca zawodowa nie sprawi Ci dziś kłopotów. Moment jest odpowiedni do zajęcia się sprawami, które wymagają błyskotliwości i wyobraźni. Podjęte decyzje zjedną uznanie wśród kolegów i zwierzchników. W planach ekonomicznych potrzeba więcej rozwagi.

KOZIOROŻEC. Wszystkie Twoje działania i kroki prowadzą do sukcesów. Z natury ozięble i zamknięte w sobie Koziorożce, zacznij nietypowo reagować na zaloty adoratorów. I bardzo dobrze. Pamiętaj, że miłość potrafi działać cuda.

WODNIK. Niebagatelny wpływ na Twoje życie uczuciowe ma teraz sekstyl Uran/Wenus. Staniesz się wyjątkowo kochliwy i skłonny do zawierania najbardziej ekscytujących romansów. Uważaj jednak, abyś nie posunął się za daleko.

RYBY. Po wczorajszej imprezie może Cię dziś trochę boleć głowa. Warto więc zacząć dzień od filizanki odpowiednich ziółek. Od południa wszystko powróci na właściwe tory. Odzyskasz dobrą formę i samopoczucie.

OGŁOSZENIA

ZDROWIE

Pozbycie się robaków (paszytów) poprzez czyszczenie jelit. „Aktyviosios medicionos centras”, tel. 272 57 97, 8 614 83035

PRACA

Firma zatrudni kierowcę-ładownicę na ciężarówkę GAZ-53. Vilnius, tel. 265 64 59, 8 618 41164

Fryzjerowi szerokiego profilu z własną klientelą udostępnię bardzo dobrych warunkach wyposażone miejsce pracy w Wirszuliskach.

Tel. 242 64 07, 8 613 61648

Oddział krawiecki zatrudni szwaczki obsługujące overlock, pracowników do przyszywania guzików i robienia pętelek oraz kontrolera.

Tel. 277 87 66, 8 614 05877

Kursy przedstawicieli deklaratów celnych-pośredników w Wilnie. Teoria, programy komputerowe, zatrudnienie. VŠ. I. „Žinių vartai”, tel. 213 34 93

SPRZEDAŻ/KUPNO

Sprzedam 8-letniego konia. Vilnius, Pilaitė, tel. 231 96 72, Salnik

Sprzedam 45 arów ziemi (200 m od jeziora Karvis). Tel. 370 650 29409

Kupię samochód GAZ 69 (do 1000 Lt) z TP i części zamienne, opony.

Vilnius, tel. 8 673 38624

Kupię dawne pocztówki, fotografie, banknoty.

Tel. 232 80 93

Kupię ziemię w rejonie wileńskim (Suderwa, Czekoniszki). Vilnius, tel. 234 62 37, 8 698 01527

Sprzedam nową pralkę „Maltka-2”, regały „Vilnius 4” i „Vilnius 5”. Tel. 267 27 57

Sprzedam sprężarkę dwucylindrową, pompę wodną, kafelki glazurowane, dyski aluminiowe R-13, beczki o pojemności 200 l. Tel. 215 33 22

Skupujemy złom metalowy, stare samochody. Większą ilość wywozimy sami.

Vilnius, tel. 8 672 37733

Sprzedam butle gazowe, automatykę do pieca gazowego, kanistry na benzynę. Tel. 215 33 22

USŁUGI

Piłowanie desek, krawędziaków, belek benzynowym traktorem taśmowym (u klienta). Tel. 8 655 85705

Dla chętnych znalezienia pracy za granicą. Łatwiej jest w obcym kraju, gdy się zna miejscowy język. Proponujemy skorzystać z naszych kursów intensywnej nauki 60 godzin akademickich i w ciągu miesiąca nauczyć się porozumiewać w językach: angielskim, niemieckim, włoskim i francuskim. Cena 200 Lt. VŠ. I. „Žinių vartai”, tel. 213 34 93

Firma produkuje i montuje metalowe drzwi sejfowe do piwnic, wrota garażowe, kraty, ogrodzenia, stojaki, grille. Gwarancja 2 lata.

Vilnius, tel. +370 603 47796, 8 686 59806

RÓŻNE

Samotna pani z Wilna w zamian za zamieszkanie przy porządnej rodzinie, najlepiej we własnym domu w Wilnie lub okolicy i niedaleko przystanku autobusowego, odda do użytku własne 1-pokojowe i współcześnie urządzone mieszkanie (37 m²). Tel. 8 681 21824

Firma „Tagatis” zatrudni sprzedawczynię-kelnerkę

Wymagania:
doświadczenie komunikatywność odpowiedzialność aktywność znajomość języków polskiego i litewskiego.

Vilnius, tel. 8 685 68947

Zam. 088

Międzynarodowe centrum tradycyjnej samoobrony

AIKIDO

► Treningi
► Obozy letnie w Polsce

Tel. 8 698 70523, 246 38 57

www.aikidocenter.lt

Udokładnienie

Pogrzeb śp. Zbigniewa Rymarczyka odbędzie się dziś o godz. 13.30 na Cmentarzu na Lipówce, a nie jak planowano początkowo i jak poinformowała Szk. Śr. imienia Joachima Lelewela na Antokolu we wczorajszym nr. „Kuriera Wileńskiego” – na Rossie.

WILEŃSKA GIEŁDA PRACY PROPONUJE

Informacja telefoniczna 8 5 272 50 77

Oferta pracy

Zawód	instruktor aerobiku	Wynagrodzenie	od 1000 Lt
Wyszkolenie	pomaturalne	Wymagania	prawo jazdy kat. E, doświadczenie w zakresie przewozów międzynarodowych
Miejsce pracy	Wilno	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Retotransas"
Wynagrodzenie	według umowy	Informacja	tel. (8 5) 2306053
Wymagania	doświadczenie pracy	Zawód	budowlany
Nazwa przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwo S. Kuzobowskiego	Miejsce pracy	Wilno
Informacja	tel. (8 5) 2335297	Wynagrodzenie	od 600 Lt
Zawód	fryzjer szerokiego profilu	Wymagania	specjalista szerokiego profilu
Miejsce pracy	Wilno	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Retotransas"
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Informacja	tel. (8 5) 2306053
Wymagania	doświadczenie pracy	Zawód	manager handlu
Nazwa przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwo S. Kozubowskiego	Wyszkolenie	wyższe
Informacja	tel. (8 5) 2335297	Miejsce pracy	Wilno
Zawód	maniukiurzystka	Wynagrodzenie	według wyników pracy
Miejsce pracy	Wilno	Rodzaj pracy	handel meblami biurowymi
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Wymagania	obsługa komputera, prawo jazdy, doświadczenie pracy
Wymagania	doświadczenie pracy	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Vertex Baltija"
Nazwa przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwo S. Kozubowskiego	Informacja	tel. (8 5) 2691282
Informacja	tel. (8-5) 2335297	Zawód	projektant systemów wentylacyjnych
Zawód	elektryk samochodowy	Wyszkolenie	wyższe
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Wynagrodzenie	według umowy
Wymagania	świadectwo kwalifikacyjne, doświadczenie pracy	Rodzaj pracy	obsługa komputera (program "Autocad")
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Retotransas"	Wymagania	doświadczenie pracy
Informacja	tel. (8 5) 2306053	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Oro centras"
Zawód	ślusarz samochodowy	Informacja	tel. (8 5) 2724357
Miejsce pracy	Wilno	Zawód	manager
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Wyszkolenie	pomaturalne
Wymagania	dozór i naprawa samochodów ciężarowych	Miejsce pracy	Wilno
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Retotransas"	Wynagrodzenie	od 600 Lt
Informacja	tel. (8 5) 2306053	Wymagania	obsługa komputera, znajomość języków rosyjskiego i angielskiego, znajomość pracy pośrednika celnego
Zawód	kierowca	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB "Vitrada"
Miejsce pracy	Wilno	Informacja	tel. (8 5) 2394560

Parduodamas 0,2043 ha žemės ūkio paskirties sklypas. Vilniaus rajono savivaldybė, Juodšilių kaimas, Juodšilių k. v. Kadastro nr 4137/0200:271. Žemės naudmenų nešumo balas – 24.0. Nominali indeksuota vertė – 3680,00 Lt. Pardavimo kaina – 4000,00 Lt. Apribojimai – preliminarini sutartis. Kreiptis: tel. 269 84 14

(Zam. 112)

Wyrazy szczerzego współczucia z powodu śmierci byłego wychowawcy

Zbigniewa Rymarczyka Rodzinie i Bliskim

składają absolwenci 1970 roku

Składam najszczerze wyrazy współczucia najbliższej rodzinie mojego Brata śp. Zbigniewa Rymarczyka, wieloletniego nauczyciela i zastępcy dyrektora polskiej szkoły na Antokolu w Wilnie Olga Zadrożna z mężem oraz Monika z rodziną

PRENUMERATA na kwiecień trwa tylko do 20 marca!

Wydanie codzienne indeks 0044
20 Lt (1 mies.); 120 Lt (6 mies.)

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów indeks 0227
17 Lt (1 mies.); 102 Lt (6 mies.)

Wydanie magazynowe indeks 0172
5 Lt (1 mies.); 30 Lt (6 mies.)

„KURIER WILEŃSKI” można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym. Przelew można dokonać na konto: VŠJ „Vilnijos žodis”, bankas „NORD/LB Lietuva”, b.k. 40100, a.s. 44100060879

Wydanie codzienne w księgarniach

„Księgarnia na Rudnickiej” (Rudnikų 20), „Elephas” (Olandų 11)

W Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76)

W szkołach - 14 Lt (1 mies.)

Wydanie codzienne w redakcji - 13 Lt (1 mies.)

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne 70 PLN (1 mies.)

Wydanie magazynowe 30 PLN (1 mies.)

Przelew można dokonać w Polsce w złotych na konto:

VŠJ „Vilnijos žodis”, nr 51124018481111000020760445 Bank Polska Kasa Opieki S.A. I oddział w Suwałkach, z dopiskiem „prenumerata”.

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne 15 EUR (1 mies.)

Wydanie magazynowe 5 EUR (1 mies.)

Przelew można dokonać:

Beneficiary's account number: LT224010044100060879
Beneficiary's bank's name: AB bankas „NORD/LB Lietuva”
S.W.I.F.T. AGLB LT 2X
Beneficiary's name: VŠJ „Vilnijos žodis”
Beneficiary's address: Birbynių g. 4A,
02121 Vilnius -30, Lithuania

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję pod nr. faksu 370 5 260 84 44 lub pocztą el. kolport@kurierwileński.lt

Uwaga! Tradycyjny konkurs fotograficzny „Moje dziecko w obiektywie”

„Można trochę poszaleć”
Ewelina Biata (Podbrodzie, rej. wileński)

„W krainie potworów”
Dominika Szwabowicz, Wilno

Kobięca optyka gorsza od męskiej?

Im ekran większy, tym lepiej

Kobiety słabiej od mężczyzn orientują się w trójwymiarowej przestrzeni i gorzej posługują się mapami — twierdzą naukowcy z amerykańskiego Uniwersytetu Carnegie Mellon w Pittsburghu, powołując się na badania mózgow obu płci. Ale jest na to rada.

Kobiety-architektki, projektantki i maniaczki trójwymiarowych gier komputerowych mogą poprawić swoje wyniki. Wystarczy, że zafundują sobie monitory komputerowe o większej przekątnej ekranu — uważa George Robertson z Uniwersytetu Carnegie Mellon. Badania dowiodły, że im większy obszar kobiety obejmuje wzrokiem, tym bardziej wzrasta jej zdolność orientacji

w przestrzeni. „To brzmi jak twierdzenie męskiego szowinisty, ale wynika z ewolucyjnych różnic między kobietą a mężczyzną” — wyjaśnia Mary Czerwinski, naukowiec z firmy Microsoft. — „Mężczyźni w czasie polowania musieli nauczyć się szybkiej orientacji w terenie. Kobiętom wystarczała mniejsza przestrzeń, obejmująca ich najbliższe otoczenie, domostwo”.

Z badań przeprowadzonych przez Microsoft wynika, że kobiety w trójwymiarowym świecie, wygenerowanym na ekranie komputera „poruszają się” o 20% wolniej od mężczyzn. Ale gdy kobieta usiadzie przed większym ekranem, jej zdolności w trójwymiarowej orientacji rosną. PAP

Starożytni lekarze zalecali szafran

Początki farmacji na Therze

Najwcześniejsze zabytki świadczące o wykorzystywaniu roślin w leczeniu pochodzą z cykladzkiej Thery. Amerykańscy badacze rozpoznali w słynnych malowidłach z Thery ilustrację procesu produkcyjnego szafranu.

Wśród wielu przedstawień składających się na słynne freski z Thery, pochodzące z okresu późnego brązu, znajdują się najwcześniejsze przedstawienia procesu produkcyjnego medykamentów pochodzenia roślinnego. Dotychczas za pierwsze dowody wykorzystania roślin w farmacji uważano przedstawienia pracownicy maku, lili i mirtu pochodzące sprzed ok. 3 tys. lat. Malowidła z Thery są starsze co najmniej o 500 lat. Freski, które powstały w pierwszej fazie okresu późnego brązu, są znane ar-

Lista ryzykantów

Samuraj Cruise

Tom Cruise zajął pierwsze miejsce na liście największych ryzykantów Hollywood.

Gwiazdor, który na planie swojego najnowszej filmu „Ostatni samuraj” omal nie stracił głowy (i to dosłownie), a w filmie „Mission Impossible 2” zwiślał z wysokiej skały, wyprzedził w rankingu magazynu „In Touch” samą Angelinę Jolie znaną ze śmiałych wyczynów w roli Lary Croft.

Na liście znalazł się również Jason Priestley, który podczas wyścigu samochodowego połamano sobie nogi, Orlando Bloom, który w dzieciństwie zламаł kręgosłup po upadku z okna oraz Cameron Diaz, która podczas ubiegłych wakacji zlamała nos na desce surfingowej.

Oto pełna lista hollywoodzkich ryzykantów: 1. Tom Cruise, 2. Angelina Jolie, 3. David Blaine, 4. Keanu Reeves, 5. Harrison Ford, 6. Jason Priestley, 7. Jennifer Garner, 8. Hilary Swank, 9. Orlando Bloom, 10. Cameron Diaz.

onet.pl

Pogoda

Jeszcze cieplej

Dziś w dzień od 0 do 5 stopni ciepła.

W czwartek bez opadów. Temperatura w nocy 3-8 stopni mrozu, miejscami do -11, w dzień 0-5 stopni ciepła.

Kalendarium

* Środa (10.III) jest 70 dniem 2004 roku.

Do końca roku pozostało 297 dni.

* Znak Zodiaku — Ryby.

* Imieniny: Cypriana, Marcellego.

* Wschód Słońca — 6.46, zachód — 18.13.

Długość dnia 11 godz. 27 min.

* Księżyc. Pełnia od 6 marca.

40 Męczenników.

Czterdziestu Męczenników jakich, czterdzieści dni takich.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs

na 10 marca 2004 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro 3,4528

Dolar USD 2,7785

Dolar australijski 2,1223

1000 rubli białoruskich 1,2875

Dolar kanadyjski 2,1035

Frank szwajcarski 2,1806

Korona czeska 0,1047

Korona duńska 0,4632

Korona estońska 0,2206

Funt brytyjski 5,1502

100 forintów węgierskich 1,3593

Juanie chińskie 0,3357

Łat lotewski 5,1832

Korona norweska 0,3993

Złoty polski 0,7199

Rubel rosyjski 0,0974

Korona szwedzka 0,3770

1 mln lir tureckich 2,1113

Griwna ukraińska 0,5203

Korona słowacka 0,0852

Uśmiechnij się

Wnuczka pyta babcię:

— Co to jest kochanek??

Babcia zrywa się na równe nogi, otwiera szafę, a z niej wypada szkielet.

— Popatrz, na śmierć zapomniałam.

KURIER WILEŃSKI z e s p ó ł

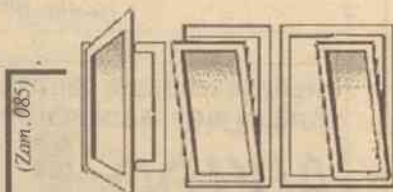
ЛЮБЭ

Koncert odbędzie się 17 marca o godz. 19.00 w Wileńskiej Hali Sportowo-Koncertowej

Bilety są sprzedawane: w kasach Wileńskiej Hali Sportowo-Koncertowej, tel. 272 89 42, w centrum „Akropolis”, tel. 238 79 48

Informacja i zamówienie biletów pod nr. tel. 8 614 60 400

PLASTIKOWE I ALUMINIOWE

OKNA

DRZWI, BALKONY, SEKCYJNE WROTA GARAŻOWE

UAB „Čerleđa” jest członkiem Krajowego Stowarzyszenia Producentów Okien i Drzwi

Vilnius, tel. (8-5) 264 50 56, 8 698 74763,

faks 264 50 57;

Kaunas, tel. (8-37) 22 00 31;

Klaipėda, tel. (8-46) 38 27 79;

Visaginas, tel. (8-386) 50422

Dogodne warunki zakupu na raty

CENTRUM SZKOLENIA KIEROWCÓW A. ŽUKAUSKASA

Organizujemy kursy kategorii A, B, C, D, E, C1, D1.

Zaleta - autodrom z licencją.

Nowość!

Nauka jazdy w warunkach ekstremalnych

Vilnius, Antakalnio 38; Žirmūnų 1b;

Vilėišio 18; Laisvės pr. 53

Telefony: 234 33 11, 234 33 88, 8 299 47100

Filie: Nemenčinė, ul. Švenčionių 12, tel. 8 689 55717

Pabradė, Gamyklos 7; Trakai, Vienuolyno 111

SKLEP MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

- Metal, rury
- Gipsokarton i profile
- Cement, wapno, kreda
- Grunt, szpachlówka, farby
- Kleje, rozpuszczalniki
- Szkło, eternit, cegły
- Narzędzia pracy, wkręty
- Nawozy, torf, nasiona
- Inwentarz ogrodniczy
- Wata, błona, ruberoid
- Towary użytku domowego
- Towary elektryczne
- Wiele innych towarów

Naujoji Vilnia, Palydovo 2 (obok kościoła), tel. 267 34 05 (Zam. 016)

(Zam. 028)

PRODUKCIJA CUKIERKÓW

UŽDAROMA AKCIJE BENDROVE Vilnius, tel. 265 32 61